VÁROSVÉDŐK HÍRLEVELE

A Város és Faluvédők Szövetsége -Hungaria Nostra - elektronikus kiadványa
2020. III. évfolyam 3.szám

INGYENES ÉPÜLETLÁTOGATÓ HÉTVÉGE

FELHÍVÁS

AZ ÉPÍTETT, RÉGÉSZETI ÉS TERMÉSZETI ÖRÖKSÉG INGYENES BEMUTATÁSÁRA

SZERETETTEL VÁRJUK MINDAZOK JELENTKEZÉSÉT, AKIK MEGNYITJÁK ÉRTÉKES, ÉRDEKES ÉPÜLETÜK KAPUIT A LÁTOGATÓK ELŐTT, LEHETŐLEG ÉPÜLETVEZETÉSSEL, VAGY TÖBB ÉPÜLETET BEMUTATÓ TEMATIKUS SÉTÁT SZERVEZNEK. VÁRJUK AZOKAT A SZAKEMBEREKET IS, AKIK VÁLLALJÁK, HOGY BEMUTATJÁK AZ ÉRDEKLŐDŐKNEK A JELENTŐSEBB HELYREÁLLÍTÁSOKAT, RESTAURÁLÁSOKAT, VALAMINT AZT, MILYEN FOLYAMATOK SZÜKSÉGESEK AZ ÖRÖKSÉG MEGŐRZÉSÉHEZ, MEGÚJÍTÁSÁHOZ. VÁRJUK AZOK CSATLAKOZÁSÁT IS, AKIK AZT MUTATJÁK BE, MILYEN SZÁNDÉKOK, GONDOLATOK HOZNAK LÉTRE EGY-EGY ÚJ ÉPÜLETET, A JÖVŐ ÖRÖKSÉGÉT.

A KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG NAPJAI A EUROPEAN HERITAGE DAYS MAGYARORSZÁGI ESEMÉNYSOROZATA, AMELYET IMMÁR ÖTVEN ORSZÁGBAN RENDEZNEK MEG ÉVRŐL ÉVRE. E HÉTVÉGÉN CSAK MAGYARORSZÁGON TÍZEZREK KEREKEDNEK FEL, HOGY VÉGIGLÁTOGASSÁK A SZÁMUKRA ÉRDEKES ÉPÜLETEKET, VAGY RÉSZT VEGYENEK EGY-EGY IZGALMAS SÉTÁN, PROGRAMON; HOGY VENDÉGLÁTÓK ÉS VENDÉGEK EGYÜTT ÜNNEPELJÉK AZ ÉPÍTETT, RÉGÉSZETI ÉS TERMÉSZETI ÖRÖKSÉGET.

JELENTKEZÉS
2020. SZEPTEMBER 13-IG
A http://oroksegnapok.gov.hu WEBOLDALON

SZERETETTEL VÁRJUK ÖNT, AZ ÖNÖK CSAPATÁT IS!

A KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG NAPJAI ORSZÁGOS KOORDINÁTORAI

Tartalom:

Tartalom..... 2
Az ICOMOS Magyar Nemzeti
Bizottság nyilatkozata..... 3
Hírek Tatáról.....4
Hírek Mohácsról.....5
Hírek Kárászról.....6-13
Hírek Ceglédről.....14-17
ICOMOS Hírek.....18
Hírek Martfűről.....18
Hírek Ráckevéről.....19
Hírek Várpalotáról.....20-21
Hírek a Bánságból..... 22
Podmaniczky-nap 2020.....23-24
Munkácsy Hatvanban..... 25-26
Hírek Kecskemétről.....27-29
Hírek Veszprémből és Várpalotáról.....30
Takarítás a Gellért Szobornál.....31-32
A “Fiatalok az épített és természeti
környezet védelméért” c.
pályázatunk idei kiállítása 33
Könyvajánló.....34-35
Hírek Debrecenből..... 36-37
Lapszemle.....38-41
Gyászhír.....42-43
Figyelmükbe ajánljuk.....44-46
Az NPA Alapítvány pályázata.....47

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság nyilatkozata

INTERNATIONAL COUNCIL ON MONUMENTS AND SITES
CONSEIL INTERNATIONALDES MONUMENTS ET DES SITES
MŰEMLÉKEK ÉS MŰEMLÉKHELYSZÍNEK NEMZETKÖZI TANÁCSA
ICOMOS
MAGYAR NEMZETI BIZOTTSÁG
HUNGARIAN NATIONAL COMMITTEE / COMITÉ NATIONAL HONGROIS

ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság nyilatkozata
Tata épített-, és táji értékeit veszélyeztető szállodaépítésről

Az ICOMOS a műemlékvédelem nemzetközi szakmai civil szervezete. Magyar Nemzeti Bizottságának feladata azoknak a nemzetközileg elfogadott és elvárt követelményeknek a képviselete, amelyek lehetővé teszik értékeink hiteles megőrzését. Itthon egyik feladata, hogy segítse értékeink megőrzését annak érdekében, hogy az utánunk jövő generációk is megismerhessék kulturális örökségüket.

Ezért fogadtuk megdöbbenéssel annak az idegenforgalmi fejlesztésnek nevezett, túlméretezett, szállodaépítési programnak a hírét, amely megvalósulásával Tata történeti településképében helyrehozhatatlan súlyos kárt okozna!

A táji-, természeti környezet és a barokk történeti település összefonódásának legkiválóbb példája Tata. Az Öreg-tó vízfelülete, a tó tengelyében megjelenő vár látványa, az Esterházy kastély és parkja, a korábbi Schweizerei helyére épült műemlék Lóistálló és természeti környezete, a vízimalmok sora és a történeti kertként elsők között védett Cseke-tó partján fekvő Angol-kert egy nagy egységbe szervezett összefüggővé komponált páratlan táji-, történeti együttest alkot. Ez az egész tájjal összhangban megjelenő együttes és a történeti település összefonódása olyan kimagasló európai kultúrtörténeti érték, ami méltán hozott hírnevet és elismerést városának.

A több száz év alatt folyamatosan őrzött tájképi értékeknek védelme eddig minden tatai településfejlesztési program megkérdőjelezhetetlen alapja volt. Nem véletlen, hogy minden korábbi kor városvezetése értőn és féltve vigyázta fejlesztései során ezt a Tatának rangot adó különös értéket alkotó történelmi arculatot. A látványosan együtt élő történeti táj és a benne megjelenő építészeti elemek összefüggő harmonikus rendszert alkotnak. Ennek egyik fontos és meghatározó eleme a Lóistálló és ligetes környezete. Ezt tenné tönkre a helyhez méltatlan gigantikus szállodaépítés. Az egyensúlyban lévő természeti,- és műemléki környezettől erősen elüt a tervként bemutatott épület - tömege, kiterjedtsége és megjelenése révén nem csak a környezetben lévő műemlékekhez képest aránytalan építmény, hanem Tata városának kialakult léptékétől és beépítési rendjétől is teljesen idegen. Megvalósulása esetén Tata legfőbb értékében keletkeznek visszafordíthatatlan károk, a mai város saját történeti értékét semmisítené meg!

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága határozottan kiáll Tata épített-, és táji értékeinek védelme mellett, ezért az Öreg-tó partjára tervezett aránytalan, a helytől és környezetétől elütő tömegű és formavilágú tóparti szállodai beruházás előkészítésének - tervezésének azonnali leállítására szólít fel és a káros építés megakadályozását kéri Tatáért felelősséget érző minden döntéshozótól!

Budapest, 2020. június 8.

ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság

TITKÁRSÁG / SECRETARIAT * H- 1113 BUDAPEST, Daróczi út 3. * HUNGARY
TEL: +36-1-2254-965 ; +36-1-2254-966 * E-MAIL: secretariat@icomos.hu

Hírek Tatáról

Öreg-tó vs. Avalon Lake

Tata veszélybe került. Ez a kedves dunántúli kisváros- egyedülálló adottságaival és szépségével, természeti és történeti értékeivel, régészeti és műemléki örökségével - kitüntetett vizes élőhelyként most segítséget kér.

A tópart eddig érintetlen, védett részén (Ramsari és Natura 2000 terület), karnyújtásnyira a vártól és az Esterházy-kastélytól, a gimnázium csodálatos épületével megkoronázott mésztufa magaslat előterében, az erdő ölelésében egy olyan monstre szállodaépítkezést terveznek, amely véglegesen megváltoztatja a város karakterét, életét. Ezzel végérvényesen elpusztítja az örökség említett elemeit.

1. kép A tatai Öreg-tó jelenlegi látképe

Az Avalon szállodalánc által megálmodott tóparti helyszínt a barokk lóistálló épületének bekebelezésévelkívánják beépíteni. Alatta kétszintes mélygarázst, a hotel megközelítése érdekében pedig új utat terveznek a védett erdőn keresztül.A látványterveken a tóparti panorámában fák takarják el a hatalmas és egyébként önmagában is stílustalan épületet. A valóság azonban egy éveken át húzódó, intenzív környezetterheléssel járó barbár építkezés. A védett környezetről, az ősember-lelőhelyről, a hely sajátos geológiájáról, különleges felszínéről és a műemléki környezetről tudomást sem vesznek a tervek megálmodói.

2. ábra A tervezett monstrum (forrás: regioregia.hu)

Az önkormányzat - úgy tűnik - ki akarja szolgáltatni a helyet a befektetőnek, szajkózva annak kecsegtető ígéreteit. A város (amely a Biodiverzitás magyar fővárosa címmel is rendelkezik) lakosságaazonban példátlan módon megmozdult: civil kezdeményezések indítottak küzdelmet a hely megvédése érdekében. „Csapataink harcban állnak.”

3. kép Az építkezés egyértelmű környezeti terheléssel járna (elképzelt állapot)

Hírek Mohácsról

www.youtube.com/watch?v=KtgcL-nMDDk

A video a fenti linken tekinthető meg.

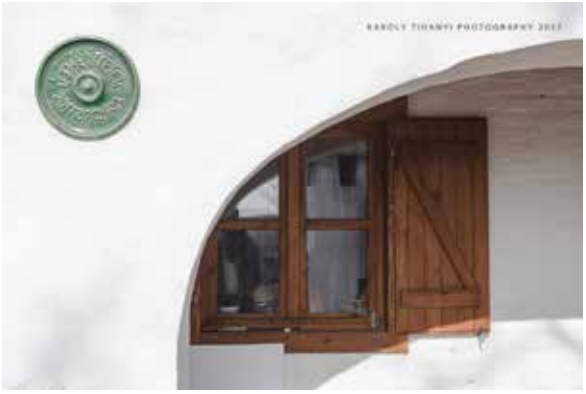

Hírek Kárászról

2020. 05. 20.

A KÁRÁSZI FALUSZÉPÍTŐ EGYESÜLET ÉS A HUNGÁRIA NOSTRA KIADVÁNYKÖNYVTÁR KÖZÖS LAPJA

További gondolatok a természetről és értékeinek megőrzéséről

/Tóth István Zsolt cikkéhez/

A mi kertünk egy erdő szélén áll... Tavaly munkások jöttek, nagyon megijedtem, hogy letarolják az egész erdőt, szerencsére "csak" nagyon megritkították. Ebben az erdőben is vannak a Mecsekre jellemző növények: szúrós csodabogyó, májvirág, hunyor. Itt se néztek semmit. Vágtak az erdőn keresztül egy utat a gépeknek és sok-sok fát kivágtak. Van olyan rész, amit tarra vágtak, csak az beljebb van, télen az országútról látni, ha Pécs felé megyünk. A halott fákat itt meghagyták és a levágott ágakat is, ami jó az erdőben lakó élővilágnak. Csak a különlegesebb alacsony növényeket nem kímélték. A munkások erre nincsenek szerintem felkészítve, hamar munkát csinálnak, kell a fa eltüzelni az erőművekben, már régen nem a környezettudatos gazdálkodás folyik. Egyik évben jártunk a Melegmányi mésztufáknál, akkor láttam, hogy ott is kivágták a fákat és széles út volt a nagy teherautók részére. Pedig az is természetvédelmi terület és csodás hely. De mindent felülír a gazdasági érdek. Persze nem értek az erdőműveléshez, nem lehet már gazdaságosan lóval láncon húzatni a kivágott fát, a modern nagy gépeknek hely kell. A mecseki víznyelő területeket is beszennyezik, semmi nem számít, csak a pénz.

De így van ez az egész országban. A Balaton környékén is, amit csinálnak, felháborító, az élővilág nem számít semmit.

Ennyit a cikkhez, sajnos nem teszünk semmit ellene, csak beszélünk és hagyjuk.

/Hochrein Andrásné, Kati/

Hochrein Andrásné Kati sokunk ismerőse,
a komlói Zsálya gyógynövénybolt létrehozója, volt tulajdonosa.
Kati kertje csodakert.
Nem véletlenül írom ezt - bár én csak képeken láttam, de a Csodakert c. folyóiratban 2012-ben és 2017-ben is bemutatkozott Ő és a kert.
FB oldalán lehet gyönyörködni a hosszú évek során gonddal válogatott, szeretettel ápolt növények harmóniájában.

2020. 05. 20.

Madarak és fák napja

Madarak és fák napja kapcsán több tucat cikket, felhívást, emlékeztetőt olvastam eddigi életem során, írtam is már néhányat, nem hiszem, hogy van olyan nézőpont, amellyel ne találkoztam volna. Azt is tudom, hogy mi, kárásziak, különösen érzékenyen viseltetünk ezzel az eseménnyel kapcsolatban, hiszen a falu történetének talán legszebb lapjain az odúgyárhoz, a madárvédelemhez, Herman Ottóhoz kötődő emlékek sorakoznak.

Most mégsem a kezdetekkel, a fejlődéssel, a történettel foglalkoznék. Meggyőződésem, hogy jelen állapotunkban a figyelemfelhívás egy lehetőségének kell tekintenünk ezt a napot is.

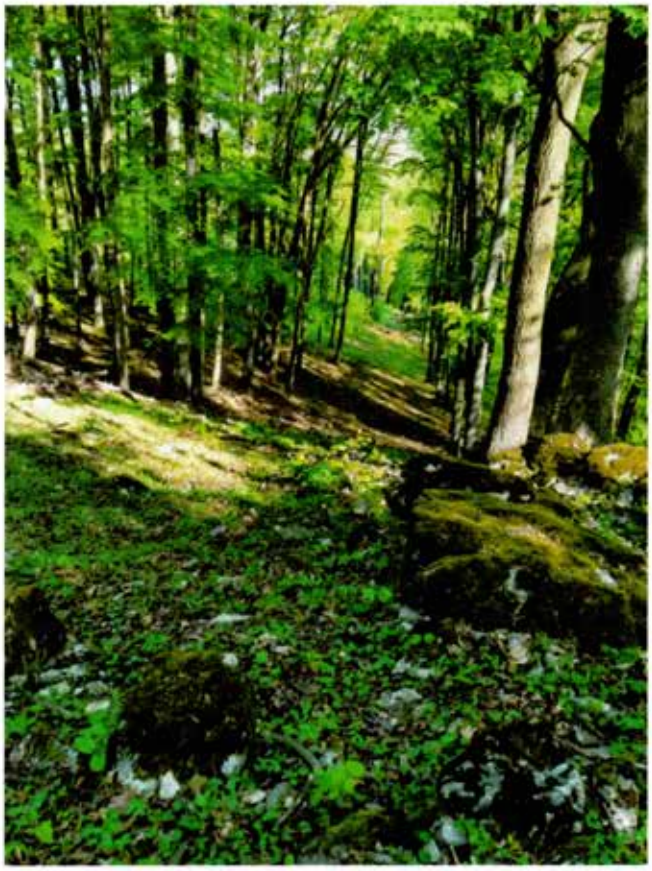

Minden alkalmat és időpontot fel kell használnunk arra, hogy a környezet rombolásának veszélyeiről szóljunk, erre ez a nap alkalmas, hiszen a fák és a madarak kézzelfoghatóbbak, közelebbiek számunkra, mint a káros anyag kibocsájtás, az olaj alapú energia problémái, az atomerőművek hulladékkezelése. Érthetőbbek számunkra az erdőirtások tragikus hatásai, vagy a költöző madarakat zavaró fényszennyezés, mint a valóban egyre fenyegetőbb űrszemét kérdése. Érzékenyebbek vagyunk a véleményünk szerint indokolatlan méretű helyi fakitermelésre, vagy az énekes madarak láthatóan aggasztó fogyására, mint a szinte kezelhetetlen világméretű turizmus által gerjesztett káros hatásokra.

Ezen a napon becsülnünk kell a madarak és fák kapcsán a minket körülvevő egész természetet, ki kell látnunk az erdőből, talán fel kell szállnunk a madarak magasáig, hogy észleljük, minden járványnál fenyegetőbb a környezetünk rombolása. Földünk légkörének problémáit lélegeztető gépek nem teszik rendbe, az édesvíz bázis katasztrófáját nem fogják simlis portyázók és fürkészek megoldani, nincs az a maszk, vagy hadsereg, ami megment bennünket, ha a felmelegedés miatt összeomlik a mezőgazdaság.

Ameddig ezt nem tudja mindenki, addig nem is tesz ellene, ezért kell figyelmeztetnünk minden adódó alkalommal, madarak és fák napján is!

/Mezei Attila/

2020. 05. 20.

Térjünk át kicsit a kisgyermekes kis,- és nagydolgokra… Legkisebb gyermekünk még pelenkás. Már csak pár hónapig ugyan, de ebben a témában sem hagyott nyugodni a dolog, és alternatívát akartam! Textil popsitörlőt használunk. Nincs felesleges szemét, felesleges pénzkidobás. Használat előtt bevizezve, nagyon jól letörölhetem a kis popsiját, és ráadásul, mivel nincsenek illatanyagok, mesterséges szerek, a bőrét sem csípi. Használat után öblítés, szappanozás, és kiteszem száradni. Forgórendszerben használom, így mindig van a kezem ügyében tiszta törlő.
Jómagam átálltam a mosható betétek használatára. Bevallom, félve álltam neki a tesztelésnek, és aggódtam, hogy vajon feladom, vagy itt is sikeres lesz az elhatározás….de! pozitívan csalódtam. Kényelmes, költségkímélő, és egyáltalán nem macera.
A zero waste jegyében készítettem már „újraszalvétákat" is.

A gyerekek imádják, ki-ki a saját kis mintás szalvétájába csomagolhat. 25x25cm-s szalvéta, egyik oldala pamutvászon, másik egy pul anyag, ami frissen tartja a belecsomagolt elemózsiát.
Készítettem méhviaszos vászont is, ebben tartjuk a házi kenyerünket.
Nálam mindez működik!

/Sulyok-Maráczi Martina/

Környezetvédelem Klímaváltozás

Régóta gondolkodom néhány észrevételemen. Mint tudjátok, a bonyhádi Tescóban dolgozom, pénztárosként is.
Nagyon ritkán jön olyan vásárló, aki hozza magával a készen vett, vagy otthon varrt tasakját, amibe a zöldséget, gyümölcsöt teszi. Lehetne akár pékárut is beletenni! Nekem ilyenkor felcsillan a szemem, örülök, hogy talán beindul valami. Megdicsérem a vásárlót, hogy hála isten, van környezetbarát vevőnk is! Ennek nagyon szoktak örülni! Szerintem közben meg a sorban állók is elgondolkodnak (remélem).
Három fajta vásárló van: aki megpróbál minél kevesebb nylon zacskót használni, pl. 1 db hagymát, paprikát nem tesz zacskóba. Van, aki a nylon zacskót is zacskóba teszi, + még hoz hozzá tartalékba. A harmadik, aki a saját készítésű tasakjába teszi az árut. Persze, ebből egy nagy bevásárlásnál több kell! Ez kb. nálam 1 héten egyszer fordul elő! Elgondolkodtató!

Erikát a kárásziaknak nem kell bemutatni, kereskedő volt mindig. Dolgozott az állomási boltban, volt saját kis boltjuk, most is a másik oldalról szemléli az eseményeket.

Van a Facebookon egy csoport, a Szütyő Challenge.
https://www.facebook.com/groups/szutyochallenge/
Kozma Judit már több száz db. szütyőt varrt, és kihelyezi őket egy plakáttal, kis reklám kártyákkal közösségi helyekre. óvoda, bölcsőde stb. Bárki vihet belőle, ingyen! Elfogad használt függönyöket, abból varrja. Egyre többen követik példáját az országban. Persze mondhatjuk, hogy a mosószer is szennyező, mert ezeket is ki kell mosni, igen, de nem annyira, mint a nylon zacskó! Ráadásul ezek a szütyők mind újra hasznosított anyagból vannak. Környezetkímélő hatása mellett az sem elhanyagolható, hogy nem szakadnak el olyan gyorsan, mint a bolti nylon zacskók!
Ha van kedvetek, csatlakozzatok hozzá és varrjatok szütyőket! Anyagot tudok adni!

/Dobos Lászlóné Erika/

2020. 05. 20.

Zöld háztartásom az „erdősházban”

Már gyerekként is láttam, hogy nagyszüleink mennyire tudatosan használják a természetes dolgokat. Gondolok itt például az ecetre, amit vízkőoldásra használtak, vagy a citromra. A citromsav egy kíméletesebb sav, amely szépen tisztítja a csapokat, és maga a citrom a körmeink átdörzsölésére is alkalmas, nagyon szépen tisztít (pl. diópucolás után), ezt Nagymamámtól tanultam.

Annyira sok és felesleges káros anyag vesz körbe minket, és mindenből olyan sok hulladék keletkezik, ami hozzátett ahhoz, hogy öko-otthont teremtsek magunknak. Emellett gyermekeim egészsége, a természet védelme – ahol élünk, és másrészről a spórolás is közrejátszott. Egyébként, nem mellesleg csalódottan tapasztaltam a ruháinkon, hogy a sok drága folttisztító mit sem ér, a folt bizony ott maradt.

Az interneten böngészve először egy **„zero waste”** csoport tagja lettem, ahonnan rengeteg ötletet, jótanácsot kapok. (https://www.facebook.com/groups/577751792756196/). Később ugyanitt volt egy felhívás – vegyél részt egy 5 alkalmas TISZTA OTTHON ÖKOKÖR-ön… hát jelentkeztem. Izgulva, de rendkívül motiváltan ülve be az első foglalkozásra. Itt rájöttem, hogy „zöldebb” vagyok, mint gondoltam, hiszen használtam már régóta az ecetet takarításra, és sok tisztítószert lecseréltem korábban öko-, bio- minősítésűre. Engem mégis vonzott ennek a tudásnak a tágítása: az alternatív tisztítószerek, luffatökök és újraszalvéták világa.

Ma már az én háztartásom csak az alternatív tisztítószerekre épül, pl.: ecet, mosószóda, citromsav, szódabikarbóna, mosószappan, marhaepeszappan, illóolajok, patikai alkohol...stb.

Megnyugtató a tudat, hogy környezetkímélő. És nemcsak az!

Rádöbbentem egyszer, amikor a mosogatógépbe vásároltam tablettát, hogy ha a kezemmel nem érintkezhet, akkor a tányérjaimmal igen?! Szerintem mind jártunk már úgy, hogy maradt valami kis folt, vagy maradék a tányéron a gépi mosogatásból felületesen letakarítva, már ettünk is belőle… bele sem gondolva, hogy vajon az káros-e nekünk vagy sem…. Így a gépi mosogatószer volt az első, amire alternatív megoldást akartam! Kaptam is, korábban a „Müller”-ben fel-fedeztem a mosogatógép tablettát, ami öko minősítésű, és nem csak a csomagolása miatt. Később még jobb alternatívát kaptam az öko-kör foglalkozáson:

3 egység citromsav, 3 egység szódabikarbona, 2 egység mosószóda, 1egység só.

Emellett mindig feltöltöm sóval a sótartályt is, és az edényekre való öblítő helyett ecetes vagy citromsavas vizet teszek az adott tartályba.

Azzal, hogy zöldebb háztartást vezetek, átálltunk az egészségesebb életmódra az étkezés terén is.

Hónapok óta nem vásároltunk pékségben, mert a kenyeret, zsemlét, kiflit itthon készítem. Ha pedig a gyerekek sütire vágynak, csak felcsapjuk a szakácskönyvet, és együtt sütünk valamit (most is épp a kakaós csigánk tésztája kel az edényben, amíg papírra vetek pár gondolatot).

Azóta, hogy környezettudatosabbak lettünk, kevesebb szemetet is termelünk. Szelektíven gyűjtjük a hulladékot, kétszer megnézzük a boltban, milyen csomagolású terméket veszünk meg, és komposztálunk is. Ezt egyelőre két vödörrel oldom meg, a giliszták által termelt giliszta-lé felfogásával, ez ugyanis a legjobb növény tápoldat, így máris van egy újabb alternatíva a kezemben.

Sulyok-Maráczi Martina a Bakonyban él erdész férjével és három gyermekükkel, a Bakony parkerdejében. Az „erdősházba”, ahogy nagyobbik csemetéjük hívta, pár éve családilag beleszerettek, megvették, azóta átalakították, belakták.

10. szám 2020. 06. 20.

A KÁRÁSZI FALUSZÉPÍTŐ EGYESÜLET ÉS A HUNGARIA NOSTRA KIADVÁNYKÖNYVTÁR KÖZÖS LAPJA

Másfél évtizede szerveződnek falunkban gombászprogramok, táborok; tavaly pedig nagy sikerrel lezajlott az első gyermektábor, amely e téma köré szerveződött. Első alkalommal falunkban is, országosan is. Most erről a táborról kaphatunk képet, első kézből – „majdnemkárászi" leányka tollából.

Gomboszi tábor

Az én nagymamám nagyon szereti az erdőket, a növényeket és a gombákat. Amikor nála nyaralunk Kárászon, gyakran elvisz minket kirándulni. Neki köszönhetően kezdtem el ismerkedni a gombákkal. A közös élmények és a természet iránti érdeklődésem miatt már nagyon vártam a kárászi gombásztábort. A tábor a nevét egy könyvről kapta, melyet a tábor szervezője, Fedor Ica írt. A Gomboszi című könyv egy gombalányról és az ő kalandjairól szól.

*M*inden nap egy frissítő torna után, a reggelivel kezdődött. Miután befejeztük, elindultunk az erdőbe kirándulni, ahova többször vittünk kosarat és nagyítót is. Az erdőben gyűjtött gombákat, leveleket, terméseket a kirándulás utáni foglalkozások alatt vizsgáltuk meg. Az erdőbe zacskókat is vittünk, hogy az erdőben talált szemeteket össze tudjuk szedni, hogy ne szennyezzék tovább az erdőt. Az egy órai finom ebéd után mindig volt alkalom egy kis pihenésre, szabad játékra. A délutáni foglalkozások alkalmával megismerkedhettünk Kárász és a környék látnivalóival, Magyaregregyen strandoltunk és sokat kézműveskedtünk is. Ezen foglalkozások alatt varrtunk gombát, a gyűjtött termékekből, levelekből képeket készítettünk. Vacsora előtt még csapatokra osztva, vetélkedőkben bizonyíthattuk, hogy nem csak elfáradtunk, de okosodtunk is a nap folyamán és felismerjük az erdő fáit, növényeit akár egy levél, vagy termés alapján. Az esti fürdés és fogmosás után, az esti mesében megismerkedtünk a tábor névadójának kalandjaival. A tábor utolsó estéjén tábortűz mellett, szalonnasütés közben idéztük fel az egyhetes tábor eseményeit.

Az érdekes, változatos programok alatt nem volt idő unatkozni, de nekem mégis az tetszett a legjobban, mikor az erdő csendjében csak hallgattuk a természetet és figyeltük minden apró rezdülését.

/Gyalogh Sára/

A rajz csodásan illeszkedik Sára írásához, pedig még csak nem is egyeztettünk, amikor kedves ismerősömet megkerestem lapunk illusztrálásához. Soha nem találkoztam még olyan emberrel, aki úgy tud figyelni a másik emberre, ennyire ráhangolódik, azonosulni képes vele. FB-n megtalálható, felkereshető, nekünk most itt a következő oldalon mutatkozik be.

Könyvekkel gyógyító Csodalvett vagyok. A Tudásközpont angyali mesemondója, meseírója. Szinte megszületésem óta szeretem a könyveket és azt az élményt, amit egy könyvtár tud adni nekem. Ma is, ha belépek egy könyvekkel teli helyiségbe, imádom, hogy miden kézzel foghatóvá válik a számomra, és amikor végre belelapozhatok a kiválasztott könyvbe, mintha az egész világ kitárulna előttem. Olvasás közben érzem a lapok csodás illatát, ujjaimmal a papír finom simaságát, és ahogy egyre beljebb haladok, a történetben minden elevenné válik a lelki szemeim előtt. Számomra az írás és a könyv örök értéket jelent. Már gyerekkoromban megvolt bennem az elhatározás, hogy amikor felnőtt, mindenképen egy könyvtárt fogok vezetni. Ezt sikerült is megvalósítanom, amikor pár évvel ezelőtt egy kisebb falusi könyvtár vezetője lettem. Nagyon sok örömöt hozott az életembe, hogy azokkal az emberekkel is meg tudtam szerettetni az olvasás élményét, akiket addig csak ritkán, vagy egyáltalán nem érdekeltek a különböző kötetek. Hamarosan egy remek közösség alakult körülöttem, kicsikből, nagyokból és az idősebb korosztályból, hittem a könyvek gyógyító és közösségformáló erejében. Másik nagy célom volt, hogy saját könyvem jelenjen meg! Ez még felnőtt koromban is nagy álmom, célom maradt. Aztán az élet úgy hozta, hogy 2013-ban egy betegség által három hétre az ágyba kényszerültem. Azért, hogy a betegségről és a fájdalomról eltereljem a figyelmemet, ceruzát és papírt kértem, és a magam szórakoztatására elkezdtem angyalokat rajzolni. Amikor jobban lettem, becsomagoltam a rajzokat és egy faládába raktam évekre. Teljesen megfeledkeztem már ezekről az alkotásaimról, amikor egy nap úgy gondoltam, rendet rakok a kincseim között. A sokféle jegyzet között ott lapultak a rajzaim is, amiket először csak nézegettem, majd arra gondoltam, mi lenne, ha színessé varázsolnám őket. Amint elkészültek a mesés képek, eleinte csak ismerősöknek, barátoknak mertem bemutatni, akik biztattak, hogy mutassam meg szélesebb körökben is ezeket a színekkel teli mesehősöket. Ekkor jött az ötlet, hogy írok hozzá egy történetet is, amit majd elő tudok adni gyerekek, vagy esetleg felnőttek részére. Éreztem, ha engem akkor meg tudtak gyógyítani ezek az apró lények, biztos másoknak is tudnak segíteni, mert hiszem, hogy a színek jó hatást fejtenek ki a testre és a lélekre is. 2017-ben megtartottam első kiállításomat a rajzaimból, valamint 50 gyermek számára interaktív meseelőadásra kértek fel a saját angyali történetemből. A gyermekekkel együtt tanultuk meg a bátorító mondókákat, és a program végén ők is színessé varázsolhatták a mese jeleneteit. Észrevettem, hogy az alkotókészség, a színezés és a festés minden embert belső örömmel tölt el, legyen az gyermek, vagy felnőtt. Ezért felkerestem egy nyomdát és megalkottuk azt a „Ki-fest-ő" könyvet, amit már mindenki egyénileg az otthonában tudott olyanra színezni, alakítani, amilyen az ő saját világa. 2019 tavaszán örömmel fogtam kezembe a saját kifestőkönyvem, majd 2019 karácsonyára*elértem a gyermekkori álmom egyik lépcsőfokát, elkészült az első saját angyali mesekönyvem. Küldetésem része, hogy minél több emberhez eljusson Varázslatos Utazásaim Szeretet-Völgyben című foglalkoztató mesekönyvem, mely egy szeretettel teli és tudatosabb világot mutat be mindenki számára. Motivációm: Minél több polcon legyen ott a könyvem és ne csak ott legyen, hanem „rongyossá" olvassák a lapokat. Minden olvasó érezze a soraimban, rajzaimban a gyógyító erőt, a tisztaságot és azt a szeretetet, amilyen boldogsággal születtek meg a mesehősök általam. További terveim közé tartozik a következő 6 kötet folyamatos elkészítése.

11. szám 2020. 07. 20.

A KÁRÁSZI FALUSZÉPÍTŐ EGYESÜLET ÉS A HUNGARIA NOSTRA KIADVÁNYKÖNYVTÁR KÖZÖS LAPJA

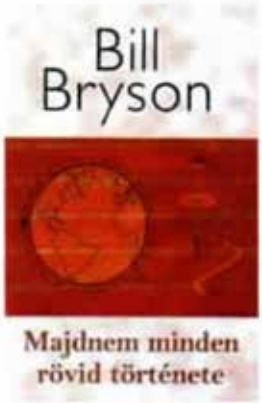

Az előző lapszámokban néhány tudományos írást olvashattak szakértők, illetve természetesen egyszerű cikkeket laikusok tollából. Ez a mostani írás is kapcsolódik az eddigiekhez, de kicsit könyvajánló is egyben.

Érdekes kísérlet a könyv, a témája tudomány, az írója azonban nem tudós: Bill Bryson újságíró, író, humorista – írása így könnyedebb, érthetőbb, hiszen neki szakmája a „jól írás". Három évet töltött azzal, hogy beleássa magát a legkülönbözőbb tudományos témákba, majd végül átadja így megszerzett tudását nekünk. Mindenkinek ajánlom a könyvet, akit érdekel Földünk, és rajta az élet kialakulása!

Amiért ezen kívül idecitáltam, az az, amit az ólomról ír, mert a történet jól példázza, hogy miért nem történik szinte semmi, de legalábbis nem akkora mértékű változás a klímavédelemért, amekkorára szükség volna. *Clair Cameron Patterson* amerikai geokémikus az ötvenes években foglalkozott a légkör ólomtartalmával, megállapította, hogy rengeteg ólom kerül a levegőbe, főként a kipufogógázokból. Kimutatta, hogy a járművek széleskörű elterjedésével meredeken emelkedik ez a szint, az ólomtartalmú üzemanyag adalékoknak köszönhetően, amelyek csökkentették a motor kopogását, és még a teljesítményén is javítottak. A tudós, aki megtalálta ehhez az ólmot – nem említem meg a nevét– *tudta*, hogy az ólom mérgező. A General Motors, akinek dolgozott, rengeteget keresett ezen (gondolom, a tudós is), és majd ötven évig szívta a világ az ólmozott levegőt, betegedtek és haltak meg ólommal dolgozó munkások, és nemcsak az autóiparban: ételkonzerveket ólomforrasztással láttak el, ólom-arzenáttal permetezték a gyümölcsösöket, még a fogkrém tubusában is volt ólom, meg az újságpapírban is. Patterson élete céljává tette az ólom betiltását, az ETIL Vállalat pedig igazán mindent megtett, hogy ezt megakadályozza. Elérték, hogy ne finanszírozzák a kutatásait, az intézetnek, ahol dolgozott, külön juttatásokat ígértek, ha elbocsátják, felbontották szerződéseit állami intézmények, kizárták a légköri ólom veszélyeit vizsgáló nemzetközi bizottságból.

Patterson végig kitartott és végül győzött! Érdemes megjegyezni a nevét!

Azt szoktuk mondani, mi, egyszerű emberek kicsik vagyunk, kevesek vagyunk ahhoz, hogy bármit is elérjünk a klímakatasztrófa elkerüléséért. A történetből jól látszik, hogy arra pedig várhatunk, hogy a gazdasági szereplők majd megoldják.

Nem fogják!

Azt se gondoljuk, hogy egyedi lenne az eset, így van ez a pálmaolajjal, az őserdők irtásával, a tengerek, óceánok lehalászásával, szennyezésével, a műanyagokkal és még hosszasan sorolhatnám.

Mégiscsak mindenkinek dolga van ezzel! Én például kigondoltam, hogy nem veszek olyan élelmiszert, ami pálmaolajat tartalmaz. Hát, ez egyelőre nem sikerül, szinte MINDENBEN van pálmaolaj! De lépések azért már történtek, vásárlói nyomásra elsőként a SPAR, majd az ALDI és a

LIDL is jelezte, hogy egyes saját márkás termékeikben már nem használnak pálmaolajat.

Ha tenni akarunk valamit, keressük ezeket a termékeket! /Mezei Attiláné/

Táborok a járvány idején

A tábor nekem az, amit gyerekkoromban - a minap - láttam a buszból Komló felé menet, az út jobb oldalán. Nagy sátrak, szépen sorban, a zászlórúdon leng a magyar zászló és az úttörőcsapat viharvert lobogója.

A mai táborok mások, inkább ennek tisztelt, megfelelő kényelmi viszonyok között lebonyolított csapaterősítő tréningek. Üdítő kivétel a köblényi festőtábor, inspiráló környezetben és azért nem tábori körülmények között, a megfelelő mecenatúra képes ismétlődően érdekes, fejlődő, a hely szelleméhez mégis igazodó együtlléteket létrehozni. A lidérc pedig féltően vigyázza a nemzetközi tábor alkotóit, bizony nemzetközi, Szatmárnémeti sajnos Romániában van, onnan is érkezett művész idén. A művésztelep képei azért állnak közel hozzám, mert látom, tudom, hogy mit ábrázolnak, bármilyen technikával, vagy reform anyagokkal készültek is. Az idei kiállítást én nyitottam meg, erre büszke vagyok, eljön az idő, amikor a piktúra jelentős állomásának értékelik majd ezt a próbálkozást. Minden tiszteletem a megálmodónak, a támogatónak és az elhivatott alkotóknak.

Az idei erdélyi gombásztábort Székelyvarságon rendezték ottani barátaink, nem tudhatták, hogy pontosan abban az időben kap újra erőre a vírus Romániában. Azt meg én nem tudom, hogy bátrak, vagy felelőtlenek voltunk, akik a sok figyelmeztetés ellenére nem hátráltunk meg és három napra bevetettük magunkat a görgényi havasokba. Ezt követően pedig fejvesztve pucoltunk haza, hogy ne kelljen karanténba vonulnunk.

Mindenesetre, akik ott voltunk, az összes pillanatot kihasználtuk. Ezer méter felett fenyvesekben gombásztunk, Hargitára másztunk, még ülkei barátainkkal is ittunk, a kelleténél egyel több pálinkát. Esténként, az évente egyszer látott ismerőseinkkel arról beszélgettünk, milyen furcsa, hogy ilyen sokan hiányoznak.

Majd jövőre, Bikkfalván, no...

/Mezei Attila/

Hírek Ceglédről

EGYÜTT AZ EMBEREKÉRT, EGYÜTT A JÁRVÁNY ELLEN!

„Együtt a városért" jelmondatunk a járvány idején új értelmet, és tartalmat is nyert. Sokan, önfeláldozóan dolgoztak, dolgoznak, hogy megakadályozzák a járvány megjelenését, elterjedését városunkban. Szinte nap, mint nap értesülhettünk felajánlásokról, segítő kéznyújtásról a láthatatlan, alattomos gyilkos kór ellen. Az emberi összefogást a szeretet erejét szerettük volna magunk módján megköszönni, az irodánk ablakába kihelyezett vörös szívekkel, amely Hernádiné Hiba Judit alkotása.

KÖSZÖNET

A Ceglédi Városvédő és Szépítő Egyesület köszönetét fejezi ki mindazon személyeknek és intézményeknek, akik a MOL pályázatban való részvételüket támogatták, segítették!

Elmúlt évünk

Az éves munkát a közgyűlésünk által jóváhagyott munkaterv alapján szervezzük, végeztük, amit elfogadása után minden tagunknak eljuttattunk.

Külön ki kell emelnünk a jelölő bizottság éves, lelkiismeretes munkáját, amit a tisztújító közgyűlés megtartása érdekben végzett.

Az elnökségünk, úgy értékelte, 2019-ben is eredményes évet zártunk. Mindez a négy fő generációt magába foglaló tagságunk közös érdeme. Nem győzzük hangsúlyozni – ezen belül – dinasztiák, családok munkájának fontosságát, remélhetőleg mindenki tudja, kikről van szó. Számos tagunk van, akik az átlagnál aktívabbak, többet vállalnak a munkából.

Még az év sajátosságához tartozik az önkormányzati képviselő választás. Megkeresések esetén tartottuk magunkat az Alapszabályunkhoz „politikai pártokat, csoportokat nem támogatunk, és tőlük támogatást nem fogadunk el".

Az év elején a Várkonyi Iskola vezetésével, a Tetz Művészeti Alapfokú Iskola támogatásával ismét megnyitottuk a „Fiatalok az épített és természeti értékek védelméért" című országos rajzpályázaton díjazott, és ceglédi gyerekek alkotásait is bemutató kiállítást.

Március elején, az elnökség és az egyesület tagjainak kis lelkes csoportja letakarította, lefestette a Gobody parkban a Székely kaput a kopjafákat.

A legfiatalabbak ismét nemzetiszínű szalaggal díszítették a 1848-49-es sírokat.

Vissza-visszatérő sikeres klubjellegű rendezvényünk a nemzetközi Nő- és Férfinapok megünneplése.

Tavaly is kiemelt városi rendezvényünk volt a Márkus János Helyismereti Vetélkedő megtartása.

2019-ben is az önkormányzattal együttműködve, egyeztetve készültünk a Városalapítók napjának méltó megünneplésére. Nagy örömünkre szolgált, hogy javaslatunkra az önkormányzati képviselőtestület megszavazta, Nagy László Lázár volt tagunknak emléktábla állítását a Pantheonban. Többeknek díszérő oklevelet adtunk át, lakóházuk városképet szépítő, megőrző esztétikus felújításáért.

Béke tér hátsó részén

Utólag is jó ötletnek tartjuk a „retro majális" megrendezését, összekapcsolását az Anyák napjával. A Városalapítók napjára a hagyományápolás részeként, elkészült a Kannafa. Az alkotást országos hatáskörű művészeti bizottság köztéri felállításra alkalmasnak ítélte, amit ingyen felajánlottunk az önkormányzatnak.

Április legvégén a jászberényi testvérszervezet vezetőségét, képviselőit külön program alapján fogadtuk. Gondoljuk, mindenkinek kizárólagosan csak szép emléke maradt a mátrai kirándulásról. Közkívánatra ismét kirándulást szerveztünk a Református templomba, amelyen tagjainkon kívül mások is részt vettek. Összesen hatan vettünk részt, képviseltük egyesületünket a Hungaria Nostra debreceni Országos Találkozóján. A martfűi testvérszervezet meghívására néhány felnőtt és több gyerek tiszai hajókázáson, mini állatpark megtekintésén vett részt.

A Laskafőző fesztiválon a fiatalok képviseltek bennünket. Mondhatni „jól kifőzték" a dolgot, amit az is bizonyít, hogy kategóriájukban szép helyezést értek el. Az őszi Malomtó széli városi szintű faültetési akcióba 28-an vettünk részt. Ha már munkáról van szó, akkor a TeSzedd akció keretében két brigádunk dolgozott. Egyik mázolmányokat tüntetett el, míg a másik a Gubody parkban, padokat festett le. Ebben az esetben is felnőttek, gyerekek dolgoztak együtt.

Tavaly Sümegen lett megszervezve a gyerekek Örökségvédő tábora. Az ifjúsági tagozat legkisebb korosztályának havonta, különböző érdeklődésüket, aktivitásukat kiváltó rendezvényeket szerveztünk.

Tisztújító közgyűlést tartottunk, amelyen részben új elnökség került megválasztásra.

Rekord létszámú felnőtt és gyerek részvételével, megtartottuk az óévbúcsúztató rendezvényünket. 2019-ben is bekapcsolódtunk a városi fenyőfa díszítő versenybe.

(Folytatás a 2. oldalon.)

AZÉRT VAGYUNK A VILÁGON, HOGY OTTHON LEGYÜNK BENNE!

(Folytatás a címlapról.)
Az elmúlt évben is fél évente megjelentettük az egyesületi életünket bemutató újságunkat, és folyamatosan tudósítottunk egyesületi életünkről a facebookon. Tagjaink részére egyesületi pólót készíttettünk.

Az elmúlt évi sikeres rendezvények, eredmények közösségünk munkáját dicséri. A jövőben is szem előtt tartjuk jelszavunkat „együtt a városért" amit most kibővítettünk, „együtt az egyesületért" gondolattal is.

Kocsis István
elnök

Városvédőnek lenni

Ifjú városvédőnek lenni számomra egy hatalmas dolog. A mindennapi tudat, hogy egy olyan közösség része lehetek, ahol hasznosan töltöm az időmet, egy társaság, ahol teszünk a céljainkért. Mikor városvédő lettem, felfedeztem és megtanultam városom értékeit, történelmét, látványosságait. Mindenkinek szíve joga eldönteni, hogy mit ad neki ez a közösség. Nekem összetartozást, barátokat, megbecsülést és egy célt, egy csodás város környezetének megóvása érdekében. Nagyon jó döntésnek tartom, hogy velük lehetek, illetve fantasztikus érzés az, hogy tehetek a környezetért ahol lakom. Motivál mindennap arra, hogy egyre több embert buzdítsak, hogy környezete épsége fontos. Motivál, hogy önmagam legyek, hogy elérjem a céljaimat.

Fási Krisztina

Nőnap az Egyesületükben

A március 5-én megtartott Közgyűlésünk után egyesületünk elnöke, Kocsis István köszöntötte a Nemzetközi Nőnap alkalmából a jelenlévő hölgyeket. Szép, alkalomhoz illő verseket és idézeteket olvasott fel, és külön megköszönte a támogatásukat az egyesület munkájához.

A köszöntő koccintás után mindenki jóízűen fogyasztott a sok finom süteményből és a jó italokból. A Nőnapunk meglepetése Hernádi Péter ifjú városvédőnk volt, aki kellemes dalokat énekelt a szebbik nemnek, valamint vidám dalaival felvidította és megénekeltette a jelenlévőket.

Hernádiné Hiba Judit

KIÁLLÍTÁSOKRÓL RÖVIDEN

EMLÉKKIÁLLÍTÁS

Alig egy éve itt hagyott bennünket Nagy László Lázár. Egyesületünknek igen aktív, megbecsült tagja, köztiszteletnek örvendő, kedves Laci bácsija! Barátai, tanítványai, munkatársai úgy gondolták, hogy a szomorú évforduló alkalmából felidézik szellemét, művészetét, és kiállítással tisztelegnek emléke előtt. A megnyitón zsúfolásig megtelt a Művelődési Ház Kamaragaléria helysége. A rendkívül átgondolt, tematikusan elkészített kiállítás központi részét képezte a Don Quijote ábrázolás 37 db kisgrafikája. Ezekkel magának, városunknak, nemzetközi hírnevet szerzett. Bemutatásra került még, 11 nagy méretű, életfilozófiáját tükröző tollrajza, amiket már igen súlyos betegként készített. Az egyesületünk erre a napra tervezett közgyűlésének időpontját is áthelyeztük. A kiállítás megtekintése után, a városvédők alkalmi találkozón idézték fel alakját, aki mint tag, mint művész, mint barát, és ember pótolhatatlan űrt hagyott az egyesületben.

KI

A Hungaria Nostra rajzpályázata

A Hungaria Nostra Fiatalok az „épített és természeti értékek védelméért" című országos pályázaton legjobb eredményt elért rajzokból, helyi kiállítás nyílt a Művelődési Központban február 13-án. A kiállítást megnyitotta Kocsis István, az ünnepi beszédet dr. Mihálka György tartotta. Ez alkalomból minden felkészítő rajztanár, és pályázó gyerek emléklapot kapott.

Fási Krisztina kiállítása

„Tájak, érzések, emlékek" gondolat jegyében nyitotta meg Volter Etelka intézményvezető helyettes, Fási Krisztina 9. osztályos tanuló festményeiből rendezett első, önálló kiállítását. P. Rónai Gábor tanár úr méltatta, mutatta be az alkotót, és festményeit. Fási Krisztina válaszában megköszönte a biztatást, a sok jó tanácsot. Mint mondta, késztetést érzett arra, hogy a versek hangulatát, festményein is visszaadja, bemutassa.

IN MEMORIAM

Horváth Attila 70. életévében türelemmel viselt súlyos betegség következtében hunyt el.

Nyugdíjba vonulásáig villanyszerelőként, ill. érintésvédelmi szakemberként dolgozott. Három évtizede lépett be a Városvédő és Szépítő Egyesületbe. Aktív tagként, az ifjúsági tagozatot vezette. 2012 tavaszán megválasztották az egyesület elnökének. Továbbra is egyik legfontosabb feladatának tartotta az utánpótlás nevelését. A fiatalok tisztelték, becsülték, és szerették. Lehetőségeihez képest, mindig az egyesület érdekeit képviselte, és folyamatosan dolgozott a városért. 2014 őszén az elnöki megbízatást átadta. Ezt követően is folyamatosan dolgozott, mint városvédő. Jelentős szerepe volt az egyesület megalakulása 30. évfordulójának méltó megünneplésében. Mindig jóindulatú, segítőkész, baráti kapcsolatokat ápoló ember volt.

2019-ben már súlyos betegen is elvállalta a jelölő bizottsági feladatot, aminek maradandóan eleget is tett. Közösségi munkájáért megkapta az „Ifjúság a városért" emlékplakettet, valamint átlagon felüli munkájáért a megalakulásunk 30. évfordulójának ünnepségén jubileumi díszkupát vett át a Városvédő és Szépítő Egyesülettől.

Emlékét kegyelettel, tisztelettel megőrizzük!

KI

Egyesületi életünk képekben

FIATALOK FOGLALKOZÁSA

ÚJ RENDEZVÉNYEINK

Kocsis István nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott Leonardo életéről munkásságáról

Kiss Gábor érdekes tájékoztatóban idézte fel utazásainak élményeit

Tiltó tábla

Városunkban tiltás ellenére, füre lépni csak kutyáknak szabad!

A huszonötödik!

Jelentős évforduló előtt áll a hazai jazzélet, ebben az évben lesz a 25. dobosgála Cegléden. Tudom, ilyenkor illene interjút készíteni a Dobmúzeum és a Nemzetközi Dobos és Ütős Gála megálmodójával, létrehozójával, Kármán Sándorral. Csakhogy tiszteletben tartom az idejét, hiszen amikor ezek a sorok íródnak, épp a szervezés gondjaival van elfoglalva – feje felett Damoklész kardjával, hogy a járvány miatt esetleg elmarad a rendezvény… Így ezt a kis cikket inkább csak emlékeztetőnek szánom városvédő barátaim számára.

Az első, nyolc és fél órás maratoni koncert Kovács Gyulának, a magyar jazzdobolás úttörőjének emlékére szerveződött 1993-ban. Az óriási siker adta az ötletet, hogy legyen Cegléden minden évben egy nap, ami a dobosoké. Így kezdődött! A következő évtől a név is megszületett, és tart a sorozat már 25 éve, mindössze három évnyi kényszerszünettel. Azóta több országos jazzrendezvény is színesíti a zenei palettát, de a ceglédi koncertnek még mindig megvan a varázsa, mert remek külföldi és hazai előadókat hívnak meg, és a rendezők minden évben kitalálnak a közönség számára valami új ötletet.

Mikor írásom az olvasó kezébe kerül, már tudni fogjuk, a 25. dobosgála úgy kerül be a gálák történetébe, hogy a világjárvány miatt el kellett halasztani. Reménykedjünk abban, hogy később pótolva lesz, hiszen az idén is rendkívül jó előadók és kísérő programok lettek szervezve.

A Ceglédi Galériában az elmúlt 25 évet feldolgozó-, és hangszerkiállítás van tervezve. Sztárvendég, a világhírű amerikai jazzdobos, Peter Erskine, aki mesterkurzust is tart.

Él itt a városunkban egy ember, aki fáradhatatlanul dolgozik egy ügyön, mely Cegléd jó hírét is növeli szerte a nagyvilágban! Munkájának a Czigle-lánc szép elismerése volt, de talán már a díszpolgárok sorában is ott lenne a helye.

20 éve avatták fel a Szabadság téren a Dobmúzeumot, a 25. Nemzetközi Dobos és Ütős Gála következik, és még az életében is elég kerek évfordulót hoz ez az esztendő. Biztos vagyok benne, hogy ő egy nagyobb múzeumépületnek örülne igazán…

Egy valódi interjút valószínűleg azzal fejeznék be, hogy a jövőről kérdezném, de egyelőre nekem az is elég, hogy még a fülembe csengő, amit a 20. évfordulóra szervezett plakátkiállításon – egy LGT-dal szövegrészletével – mondott a jövőt firtató kérdésre: „Nem adom fel, míg egy darabban látsz". Úgy legyen!

Varga Babó

(Forrás:https://ritmusdepo.hu/2008/01/23/a-ceglédi-dobosgalak-tortenete/)

TÉGLAGYÁRI KUBIKGÖDRÖK

1954-ben a működő téglagyár bányagödreiben horgászó emberek – elsősorban a szolnoki Munkás Horgász Egyesületből kivált ceglédiek – közreműködésével alakult meg az ország 307. horgászegyesülete. A Cegléd helységnévtáblánál található az öt tóból álló vízrendszer. A téglagyári termelést és gödörképződést követve először az I. tavon, majd az egész vízfelületen, mind az öt tavon megindult a halgazdálkodás és a szervezett horgászás. Az idők során a tavak mellé megépültek a horgásztanyák, amik ma már a városunk lakosai egy részének a pihenését biztosítja. **Halmi Lajosné Jozefa**

Csatlakozzanak hozzám a szép korúak! – kéri a kert gondozója

KERTI MUNKA

Kellemes, tavaszias időben sétálgattam, amikor megláttam Szűcs Gyula /87/ Köztársaság út 43. szám alatti lakost. Az idős ember, korát meghazudtolóan, keményen dolgozott. Kertet alakított ki a házuk előtt, és végében. Kérdésemre elmondta, ennyi idősen is a tettek emberének tartja magát, és szereti a szép, gondozott környezetet. Önként csinálja, nem kérte tőle senki a kert felásását, a virágot ültetését. Reméli a lakók, az utcabeliek tetszését is el fogja nyerni a szebb, a még kulturáltabb környezet. Szerinte városszerte már sok-sok hasonló kis mini kertet létesítettek. Járva a várost úgy gondolja, még számtalan helyen lehetne ilyen kerteccskéket kialakítani. Egyben bízik abban, hogy tavasszal újból kap virágokat az önkormányzattól, amelyeket majd kiültethet. Remélhetőleg Szűcs Gyula példáját még sokan követni fogják, „tegyük szebbé, otthonosabbá Ceglédet" gondolat jegyében.

Ps.: Ismeretlen vandálok össze-vissza firkálták, festették a Köztársaság út 43-45-ös házak oldalfalát. Ki így, ki úgy ápolja, alakítja környezetét! **Kocsis István**

CSATLAKOZTAK

Csatlakoztak a tagjaink közül: Dr. Horváth Tiborné szervezésében a Kossuth F. u 7-9. lakói, virágokkal díszítik erkélyeiket. Hernádiné Hiba Judit (Kossuth utca), Szegedi László és párja (Köztársaság utca) és a Rákóczi út 23. lakói mini virágos kertet ápolnak a házuk mellett.

HOVÁ LETTEK?

A padok…

… és a virágok

A Fáy András utca

Eleje…

…és a vége

FAKIVÁGÁSRÓL RÖVIDEN

Közterületen álló fát kivágni – még ha saját ingatlan előtt is, és ha mi ültettük és gondoztuk is –, csak közjegyzői engedély beszerzése után lehetséges. A helyi közjegyzőhöz kell fordulni, ki kell tölteni egy formai nyomtatványt, amire 3000.- Ft-os illetékbélyeget kell ragasztani. A fa eltávolításának nem lehet indoka, hogy árnyékol, avagy akadályozza a ház előtti parkolást. A kérelem beadásakor nyilatkozni kell, a pótlási kötelezettség vállalásáról is.

ÚJ KÖRNYEZETVÉDELMI FOGALMAK

- **Stockholm-paradigma:** olyan ijesztő jóslat, hogy az éghajlat változásával emberre és állatra igen veszélyes, új járványok jelennek meg. Az utóbbi időben ilyenek Afrikában az ebola, Ázsiában a SARS és madárinfluenza, Dél-Amerikában a ZIKA, sok helyen a HIV, ill. napjainkban a koronavírus járvány.
- **Szilícium égbolt:** ez a kifejezés a Föld körüli óriás mennyiségű űrszemétre vonatkozik, ami egyre több gondot, problémát okoz.
- **Greenwash:** olyan környezetkárosító hatást jelöl, amit megpróbálnak kedvezően beállítani.

Dr. Túri József szemléje

EGYÜTT A VÁROSÉRT
Kiadó: Ceglédi Városvédő és Szépítő Egyesület
2700 Cegléd, Szabadságtér 5.
Felelős: Kocsis István
Társszerkesztő: Oszlánczi Ferenc
Szöveg- és fotószerkesztő: Kissné Ibolya
Készült: az Apáti Nyomdában

ICOMOS hírek

http://www.icomos.hu/datas/hirado/Hirado%202020_2.pdf

A linkre kattintva olvasható az ICOMOS Híradó 2020. évi 2.száma

Hírek Martfűről

Krízispályázat megvalósulása a városi honlapon

A linkre kattintva olvasható

http://www.martfu.hu/?module=news&action=show&nid=254827#MIDDLE

135 éves a 130-as vasútvonal

A linkre kattintva olvasható

http://www.martfu.hu/?module=news&action=show&nid=254949#MIDDLE

Hírek Ráckevéről

A szerbek, (a rác nemzetség) a XV. században telepedtek le a Duna mentén – többek között – a Csepel sziget déli részén, Keve településen is, így jött létre Ráckeve.
Ráckeve látképére tekintve az épületek fölé négy torony magasodik (balról jobbra);
Keresztelő Szent Jánosról elnevezett római katolikus templom, a vörös téglás református templom, a Nagyboldogasszony szerb ortodox templom és a Tűztorony.
A rácok – a mai Ráckeve településén - templomot építettek, amellyel 1487-ben készült el, ez a Nagyboldogasszony szerb ortodox templom.
A török kiűzése után 1698-ban a győztes hadvezér Savoyai Jenő kapta jutalmul az egész Csepel-szigetet, 1702-ben fejeződött be az általa finanszírozott kastély építése. A városba német telepesek érkeztek. Ettől kezdve a város lakosságát három nemzetiség alkotta.

Óváry Gábor

Fotók: Látkép, szerb ortodox templom, Tűztorony, Savoyai kastély

Hírek Várpalotáról

Kedves Barátaim, Kollégák, Tagtársaim és Ismerőseim !

A Várpalotai Városszépítő és- védő Egyesület jelenlegi elnökeként örömmel jelenthetem élünk - a világjárvány időszakában - egészségben és terveink szerint készülünk szervezetünk jubileumi évfordulójára emlékezve. Immár 30 éve munkálkodunk, számos eseménnyel öregbítettük városunk jó hírét. Munkásságunk összefoglalását is hagyományainknak megfelelően tervezzük mások mellett, kiállítással és évfordulós kötetünk megjelentetésével. Szerencsénkre, bőven volt, van, miből meríteni. E jelentős feladatokhoz szükséges pénzforrások előteremtése is teendőink egyike. Néhány képkockával szeretném érzékeltetni mit is végeztünk, hol jártunk, mi módon járultunk hozzá a helyi értékek megőrzéséhez,aktívitásunkkal megnyilvánulva városszeretetünkért, egyesületünk fennmaradásáért , a jó ügyek tisztességes szolgálatáért.

Barátsággal:

Petrovics László
elnök

Egyesületünk a vírus járvány miatt hagyományos március 15-i megemlékezését gróf Zichy Béla nemzetőr sírjánál szűk körben koszorúzással tartotta. Közgyűlésünket a vezetőség elnapolta, azonban az elnöki beszámolót email-on véleményezésre az elnökség tagjai email-on keresztül megkapták.
Tervezett regionális találkozónkat - május 28..- meghatározatlan ideig elnapoltuk.
Az éves programunkban tervezett jubileumi rendezvényeinket reméljük sikerül megtartanunk.(szeptember,október, november hónapok) Így: egyesületünk történetét bemutató kiállítást, a virágos városért programunk értékelését,szervezetünk 30 éves fennállását reprezentáló kötetünk - emlékkönyvünk bemutatását. Nem mondtunk le hagyományos őszi szakmai kirándulásunk meghirdetéséről sem, amennyiben a körülmények kedvezően alakulnak.
Május 29-én tartott elnökségi ülésünket az elővigyázatosság jegyében tartottuk (képkockák mellékelve.)
Kívánunk valamennyi városvédős kollégának és szervezetnek jó egészséget.

Üdvözlettel:
Petrovics László
elnök

Hírek a Bánságból

Mejelent a Partium, a Partiumi és Bánsági Műemlékvédő és Emlékhely Társaság Honismereti Lapja

A teljes tartalom az alábbi linkre kattintva olvasható

http://www.shp.hu/hpc/userfiles/vfsz/partiumi_es_bansagi_honismereti_lapja.pdf

PARTIUM

XXIV. ÉVFOLYAM | A PARTIUMI ÉS BÁNSÁGI MŰEMLÉKVÉDŐ ÉS EMLÉKHELY TÁRSASÁG HONISMERETI LAPJA | 2020. 1. SZÁM

Dukrét Géza

Búcsú Péter I. Zoltántól

Óriási veszteség érte Várad magyar közösségét. Április 18-án, 71 éves korában, hirtelen elhunyt infarktusban Péter I. Zoltán. Helytörténész, újságíró, elkötelezett városvédő.

Nagyváradon született 1949. február 16-án. Iskoláit szülővárosában végezte, majd a nagyváradi épületgépészeti tervező szakon szerzett diplomát 1970-ben. 1990 után a Budapesti Műszaki Egyetem műemlékvédő szakmérnöki karán tanult.

1970–1994 között a nagyváradi Constructorul Szövetkezet tervezője, majd vezetője. 1994–2009 között a Bihari Napló belső munkatársa, majd a Várad folyóirat főmunkatársa volt. 1994-től a Partium folyóirat szerkesztőbizottságának tagja. Kutatási területe Nagyvárad építészet-története, valamint Ady Endre élete és munkássága.

1990 tavaszán megtudtuk, hogy a Székelyföldön honismereti füzetek jelentek meg. Még akkor összeálltunk hárman, hogy megkezdjük épített örökségünk felmérését és közzétételét. Zoltán vállalta Nagyvárad, Borbély Gábor az Érmellék, és én a Hegyköz és a Körösök völgyének kutatását. Nyugodtan állíthatjuk, hogy nincs Nagyváradon még egy olyan elkötelezett városvédő, aki annyira szívén viselte a város műemlék épületeinek állapotát. Napról napra figyelemmel követte a város minden mozgását, minden épületét, s azonnal felhívta az emberek, a város vezetőinek figyelmét, közzétéve a Bihari Naplóba is, ha bármilyen állagromlást, rongálást vagy szándékos rongálást tapasztal.

1993-ban együtt alapítottuk meg a Partiumi és Bánsági Műemlékvédő és Emlékhely Bizottságot. Mind a mai napig nem volt egy olyan rendezvényünk, amelyhez ne adott volna tanácsokat. Nem lépett életbe egy terv sem, egy program sem az Ő rábólintása nélkül. Ő volt egyesületünk szürke eminenciása.

Péter I. Zoltán neve fogalom a város műemlékvédőinek körében. Városvédő előadásokat tartott minden fórumon. Sokoldalú munkásságát megjelent kötetei is igazolják. Több mint 32 önálló kötete jelent meg. Több könyvnek volt társszerzője. Számos tanulmánya jelent meg gyűjteményes kiadványokban, évkönyvekben, folyóiratokban. A Bihari Naplóban építészeti jellegű ismeretterjesztő sorozatai jelentek meg: *Vigyázó kövek* – 50 rész, *Mesélő képeslapok* – 175 rész, *Múltidéző fényképek* – 142 rész, *Szakrális építészet Nagyváradon* – 25 rész, valamint több száz kisebb helytörténeti, urbanizációs, műemlékvédő, építészeti jellegű újságcikk.

Kulturális örökségünk védelméért, hazánk épített öröksége megóvásában végzett kimagasló munkájának elismeréseként számos kitüntetésben részesült. Megkapta a Magyar Nemzetért emlékérmet, a Magyar Állam 1000 Éves Millenniumi Emlékérmet, a Pro Partium-díjat, a Podmaniczky-díjat, a Fényes Elek-díjat, a Rimanóczy-díjat, a Magyar Kultúráért Díjat, a Szent László Jubileumi Év aranyozott emlékérmét, a Román Kulturális Minisztérium Kiválósági Oklevelét. Ebben az évben, a Magyar Kultúra Napja alkalmából Életműdíjat kapott.

2009-től, nyugdíjba vonulása után is nagyon aktív tevékenységet folytatott. Tovább írta könyveit, utoljára, 2019-ben jelent meg az eddig megjelent legátfogóbb leírás Ady Endre életéről, Az *Értől az óceánig* című háromkötetes óriási műve. Mellette aktív tagja volt társaságunknak és a Bihar Megyei Tanácsnak, aki felelt az épített örökségért. Utolsó munkája volt Alexandru Pop *Tűztől védett fészek* című kötetének magyar nyelvre való fordítása.

Nagyon nehéz dolog egy jó barátról elbúcsúzni. Még fel sem tudtam fogni, hogy mekkora űrt hagyott maga mögött. Nyugodj békében Drága Barátom. Soha nem fogunk elfelejteni.

Podmaniczki-nap 2020

A Budapesti Városvédő Egyesület, a Város- és Faluvédők Szövetsége, a Város- és Faluvédő Alapítvány, a Belváros-Lipótváros V. kerület Önkormányzata közreműködésével egy rövid kis ünnepség keretében megkoszorúzta báró Podmaniczky Frigyes emléktábláját.
Az ünnepségen, a Ferenczy István utca 12. előtt, közvetlenül az egészségügyi korlátozások feloldása után, a megszokottnál jóval kevesebben vettek részt. Sajnos elmaradt az ilyenkor szokásos konferencia is, mely a Podmaniczky-díjasok fontos, évenkénti összejövetele, tanácskozása. A Város- és Faluvédők Szövetségének szokásos, országos konferenciája is úgy tűnik, csak ősszel lesz megtartva.
Mindezek ellenére jó hangulatú eseményen vehettünk részt, melyről a BVE működése során először, online közvetítés segítségével igyekeztük tájékoztatni a tagságot, az érdeklődőket. Természetesen idén is jelen volt a kerületi média, illetve az Egyesület fotósai is képes beszámolót készítettek az eseményről, melyet alább láthatnak.
Szöllősi Ferenc pontosan 11 órakor köszöntötte a megjelenteket, majd átadta a szót Ráday Mihálynak, Egyesületünk örökös tiszteletbeli elnökének, aki a Főváros Közmunkák Tanácsa működésre jellemző megfontoltságra, tervszerűségre, összességében a megfelelő módon történő fejlesztések szükségességére emlékeztetett a rakpartok, körutak, villamos közlekedés és egyebek tekintetében.
Elmondta, hogy Podmaniczky emlékét megfelelően sikerült gondozni, életének, munkásságának fontos helyszíneit sikerült olyan emlékhelyekkel megjelölni, mint Kutas László emléktáblája, amilyen előtt most is állunk. A szülőházát naplója segítségével azonosították...
Az ünnepi beszédet Surányi András elnök úr tartotta. Beszámolt Podmaniczky származásáról, és arról, hogy került kapcsolatba az FKT-val... Mindig meglepő, ha valaki felsorolja Podmaniczky szerepeit, az intézményeket, melyekben szerepelt vállalt, műveltségét, irodalmi jelentőségét. Idézetekkel illusztrálta előadását.
Dr. Czoma László a Város- és Faluvédő Alapítvány kurátora, a négy évtizede élő és megbecsült Podmaniczky-díjról beszélt, és a lehetőséggel élve, a mindenkori városvezetésnek ajánlotta, hogy annyi és olyan szeretettel, törődéssel, odafigyeléssel legyenek a város iránt, mint amilyennel Podmaniczky és munkatársai voltak.
Dr. Batári Péter a BLV Városfejlesztési Bizottságának elnöke Podmaniczky életművében fellelhető harmóniára hívta fel a figyelmet

A teljes tartalom az alábbi linkre kattintva megtekinthető
https://www.youtube.com/watch?time_continue=1&v=Xeo2Yu-jI6A&feature=emb_logo

Munkácsy Hatvanban

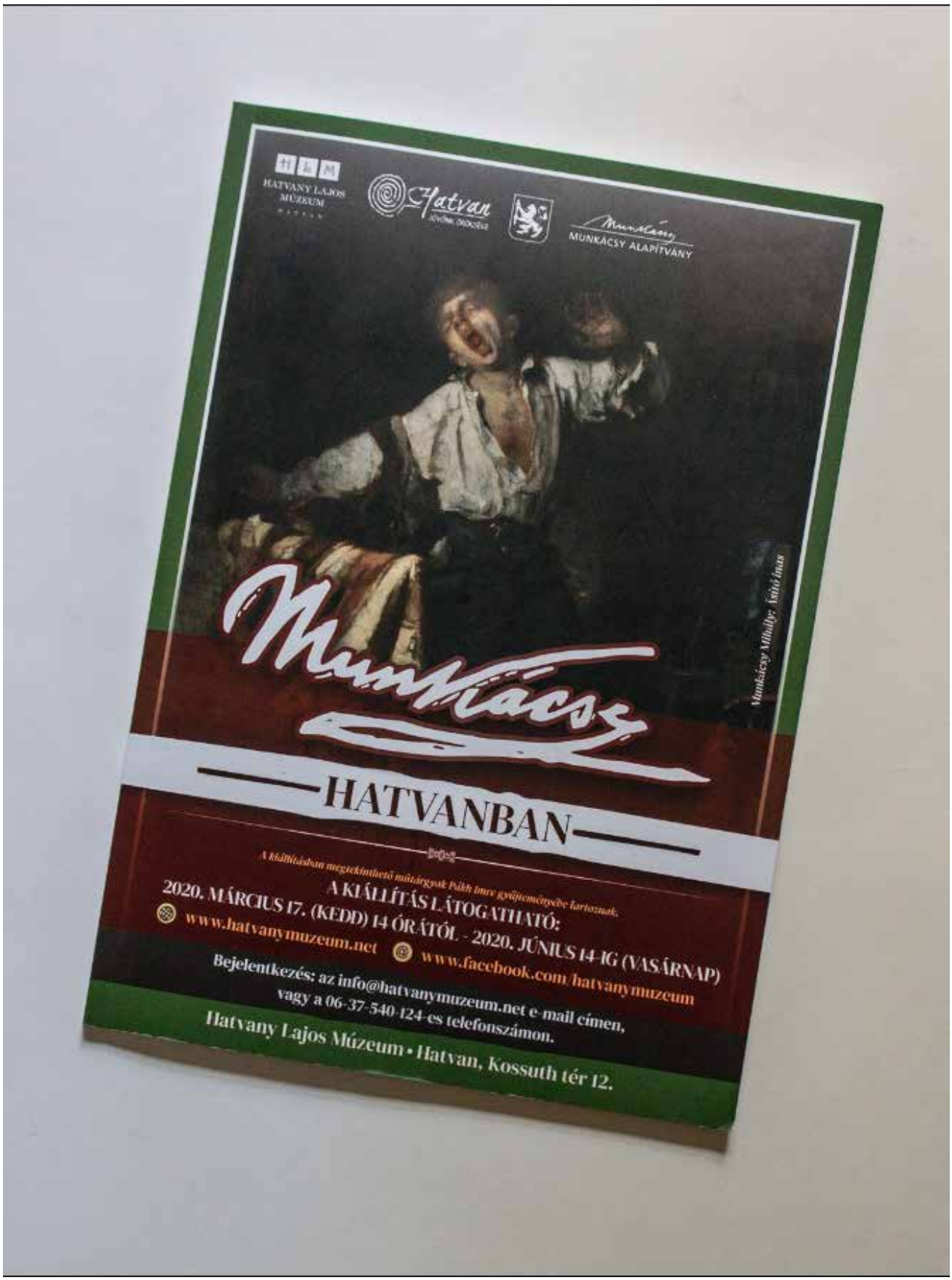

A koronavírus-helyzet a márciusi megnyitót meghiúsította ugyan, de a szervezők és a város vezetése azon dolgozott, hogy amint lehetőség adódik, megnyithasson a tárlat. A Pákh Imre gyűjteményéből összeállított Munkácsy-festmények október 11-ig maradnak Hatvanban.
Az ünnepélyes megnyitón köszöntőt mondott Bajkai István országgyűlési képviselő, a Munkácsy Alapítvány Kuratóriumának elnöke is. Beszédében kiemelte, hogy Munkácsy Mihály, aki békéscsabai asztalosinasként kezdte pályafutását élete és munkássága olyan fantasztikus világnagyságot képviselt, melyből a magyarok máig élő üzenetet vehetnek ki önmaguk számára.
Bajkai István, a Munkácsy Alapítvány Kuratóriumának elnöke is köszöntőt mondott a megnyitón
A 63 műtárgyból álló gyűjteményt tematikusan, illetve kronológiai sorrendben rendezték össze a termekben, így a festő különböző korszakai és művészetét érintő hatások is jól nyomon követhetőek. A Hatvany Lajos Múzeumban láthatóak többi között az Ásító inas, az Önarckép és a Krisztus a sziklasírban alkotások is
A város polgármestere, Horváth Richárd elmondta, hogy Hatvan egy szép, fejlődő település, melyben aktív közösségi élet zajlik nagyszabású rendezvényekkel. Ezek a programok már nemcsak a helyieket szólítják meg, hiszen számos más városból érkeznek látogatók, s ez a kiállítás is egy ilyen fantasztikus lehetőség.
A múzeumban a tárlatvezetéseket Millisits Máté a VFSZ titkára vezeti.
A kiállítás 2020.10.14-ig látható, ha a vírushelyzet nem szól közbe.

Hírek Kecskemétről

Nagy érdeklődés mellett nyílt meg a Herman Lipót kiállítás a Tudomány és Művészetek Házában. A sok érdekességet bemutató tárlaton dr. Kriston Vízi József szakosztályelnök köszöntötte a résztvevőket, majd ifj. Gyergyádesz László művészettörténész megnyitóját hallgathatták meg a résztvevők. A kiállítás augusztus 28-ig volt látogatható.
A kiállítást Millisits Máté a VFSZ titkára rendezte.

https://www.youtube.com/watch?time_continue=37&v=4Mj9qyJP_jM&-feature=emb_logo&fbclid=IwAR3YFNWZYwQDLinv6qKne5-VU2uK-pET2W_e_QTSI6Gq7_ahVauqbKlp3kDo

A video a fenti linken tekinthető meg.

HERMAN LIPÓT MŰVÉSZASZTALAI

Alapíttatott 1848

Kecskeméti Városszépítő Egyesület

6000 Kecskemét, Szabadság tér 5/a, Levelezési cím: 6000 Kecskemét, Halasi út 2., Tel.: 76/484-902, Fax: 76/507-240

Tisztelt Barátaink!

Egyesületünk szívesen karolta fel a városunk, a térség s a határainkon túli területek épületeinek arculatát magas fokon alakító **TIRINGER FERENC (1875-1947)** aranykoszorús műlakatos és műhelye tevékenységét felkutató csoport munkájának eredményét: az **„Észnek hódol az érc…" című kiadvány** megjelentetését.

Az A/4 formátumú keményfedelű borítású, színes album több mint másfélszáz oldalon közel 200 színes fényképfelvételt szerepeltet.

A kötet egyfelől támaszkodik ***Dr. Bánszky Pál*** művészettörténész, ny. múzeumigazgató, az MMA egykori tagjának nagyszerű tanulmányára, valamint a ***Gáborné Füle Ildikó*** által folytatott ipartörténeti kutatásokra és feldolgozásokra. Mint ismeretes, hozzájuk kapcsolódik az a néhány éve folyó szorgalmas hely- és kézműves ipartörténeti gyűjtő- és kutató munka, amelyet ***Benedek György és Dömötör Tibor Attila*** fognak össze közel 30 lokálpatrióta önkéntes munkája révén, számos magyarországi segítővel együtt. A kötet szerkesztését - szintén önzetlen felajánlás révén - tagtársunk, ***Dr. Kriston Vízi József*** ny. főmuzeológus, Podmaniczky-díjas örökségvédő vállalta fel.

A nyomdai előkészítés ezekben a napokban zajlik, így legkésőbb szeptember végén megjelenhet a könyv.

Az érdeklődők számára ezúton ajánljuk fel a **kedvezményes előrendelés** lehetőségét, amennyiben 2020. **július 31-ig átutalják** egyesületünk számlaszámára (OTP 11732002-20533980) **„Tiringer album"** cél megjelölésével **3.000 forint** összeget. Természetesen ebben az időszakban a kedvezménnyel ***több kötet is*** megrendelhető!

Kérjük, fogadja felhívásunkat szeretettel s ossza meg azt bátran ismerősei, munkatársai körében is.

Kívánok további szép nyarat, örömteli szabadságot és hozzá jó egészséget.

Kecskemét, 2020. július 20.

Üdvözlettel:

KECSKEMÉTI VÁROSSZÉPÍTŐ EGYESÜLET ALAPÍTTATOTT 1848 1.

Király József
elnök
Podmaniczky-díjas építészmérnök
műemlékvédelmi szakmérnök

Hírek Veszprémből

Veszprém megye területén a Magas-Bakony belsejében, Bakonybél gondozott községben jártunk. A Bencés rend szellemisége ma is él.Látnivalói között az érdeklődők figyelmébe ajánlhatom: Szent Mauríciusz Monostort és Plébániatemplomot, a bakonybéli kereszteket,a Borostyán- kút(Szent-kút) kápolnát és a stációkat

Hírek Várpalotáról

MEGHÍVÓ

Mórotz Miklós

várpalotai születésű festőművész
halála 50. évfordulóján
- 2020.szeptember 16-án 17.00 órakor –
emlékezést tart a
Városszépítő és- védő Egyesület a
várpalotai alsóvárosi temetőben.

Program:

- emlékezést mond, Petrovics László ny. tanár az egyesület elnöke
- koszorúzás

Minden érdeklődőt – emlékezőt - szeretettel vár az egyesület vezetősége.

Takarítás a Gellért szobornál Példaértékű

Kiss Attila a Belgrád-rakparton lakik, rendszeresen jár a Gellérthegyre sétálni, levegőzni. Miután egyre jobban irritálta a környezet állapota, mindenekelőtt az összefirkált padok és lámpák, és a sok-sok ínvázív, kúszó növény, mely lassú kitartással tönkreteszi a lépcsőket, kőépítményeket, elhatározta, tesz valamit.
Valahogy a Budapesti Városvédő Egyesület jutott Kiss úr eszébe, mely intézményben partnert látott elképzelése megvalósításában. A jól megtervezett, közös akcióra 2020. július 31-én került sor egy kis létszámú, ám elszánt csapattal az Egyesület tagjai, önkéntesei és barátai részvételével.
A falfelületek, kőkorlátok graffitimentesítést csak szakemberek tudják érdemben elvégezni, ezért felvettük a kapcsolatot a Budavári Önkormányzattal, a FŐKERT Zrt.-vel és a Budapest Galéria, Köztéri Művészeti Alkotások Osztályával, valamint a Fővárossal – a terület tulajdonosával.
Köszönjük mindenek előtt a FŐKERT Zrt. figyelmességét, hogy pontosan megírták, milyen festéket használjunk, mi mindenre kell vigyázni. Még két kolléga is megjelent, akik felügyelték az akciót, figyelmeztető táblát is hoztak, hogy ne legyen baj a frissen festett utcabútorok miatt.
Őszintén szólva nagyon kemény munka volt a hőslégben a gyomlálás, csiszolás, festés, az ágak aprítása, a gyomok zsákolása, mely munkában nem csak a fiatal generáció tagjai vettek részt.

A “Fiatalok az épített és természeti környezet védelméért”c. pályázatunk idei kiállítása

Tisztelt Barátaink!

A “Fiatalok az épített és természeti környezet védelméért”c. pályázatunk idei kiállítása a vírus járvány miatt a szokott időben elmaradt.
Örömmel tájékoztatunk mindenkit, hogy a Budapesti Történeti Múzeum kész fogadni a kiállítást, és a díjátadó ünnepséget 2020. október 10.-én szombaton tartjuk.
A kiállítást Gulyás Gergely a Miszisztérelnökséget vezető miniszter nyitja meg.
Reméljük mindenkinek kellemesen telik a nyara, és közben nem felejtkezik meg az épített és természeti környezetünk védelméről!
Jó munkát és jó egészséget kívánunk mindenkinek!

Barátsággal:

Ráday Mihály
elnök

Könyvajánló

Megjelent: a nagyobb könyvesboltokban az I. és II. kötettel együtt már a könyvesboltokban kapható.
Katona Tamás - Ráday Mihály
Az 1848/1949-es forradalom és szabadságharc emlékhelyei
III. Arcok és sorsok Hol sírjaink domborulnak

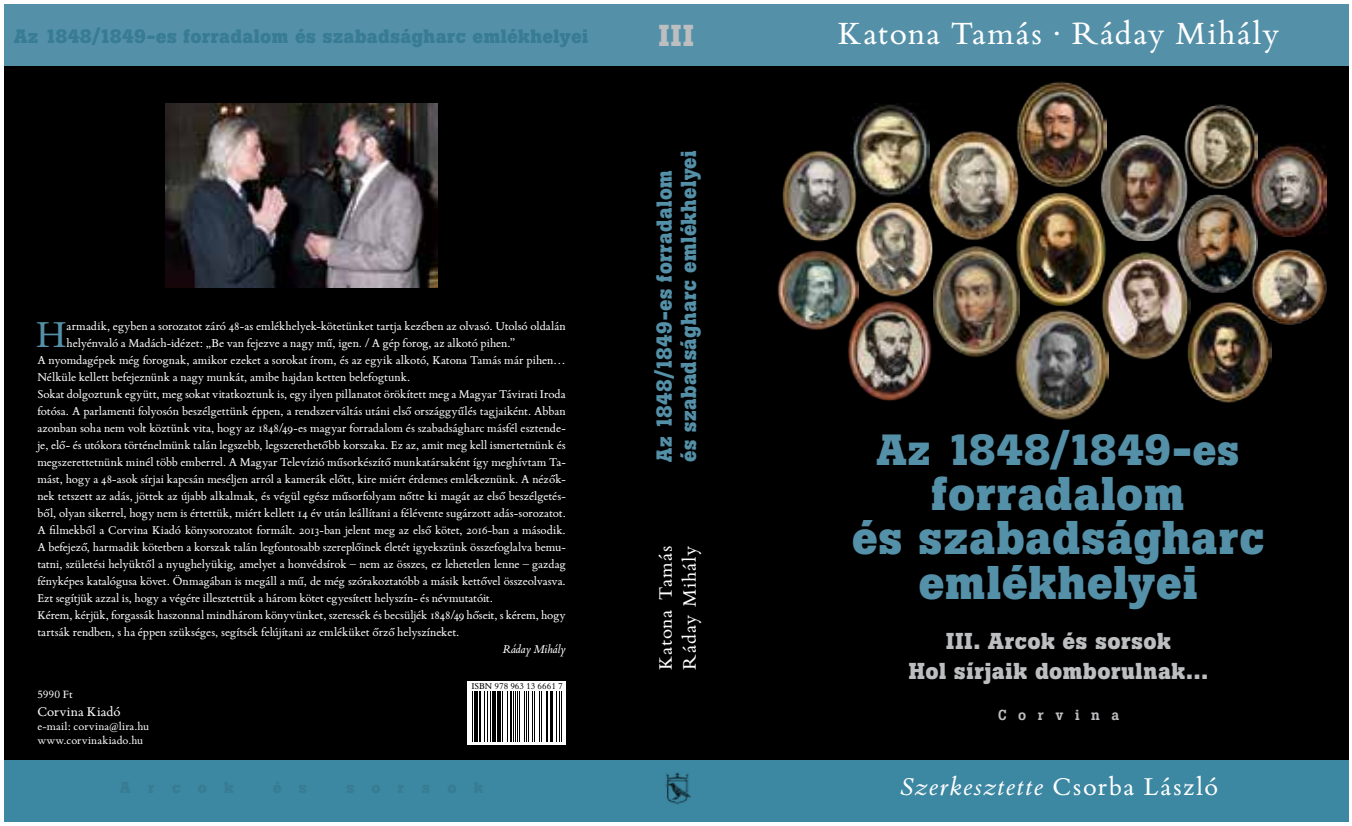

Az 1848/1849-es forradalom és szabadságharc emlékhelyei

Harmadik, egyben a sorozatot záró 48-as emlékhelyek-kötetünket tartja kezében az olvasó. Utolsó oldalán helyénvaló a Madách-idézet: „Be van fejezve a nagy mű, igen. / A gép forog, az alkotó pihen."
A nyomdagépek még forognak, amikor ezeket a sorokat írom, és az egyik alkotó, Katona Tamás már pihen… Nélküle kellett befejeznünk a nagy munkát, amibe hajdan ketten belefogtunk.
Sokat dolgoztunk együtt, meg sokat vitatkoztunk is, egy ilyen pillanatot örökített meg a Magyar Távirati Iroda fotósa. A parlamenti folyosón beszélgettünk éppen, a rendszerváltás utáni első országgyűlés tagjaiként. Abban azonban soha nem volt köztünk vita, hogy az 1848/49-es magyar forradalom és szabadságharc másfél esztendeje, első- és utókora történelmünk talán legszebb, legszerethetőbb korszaka. Ez az, amit meg kell ismertetnünk és megszerettetnünk minél több emberrel. A Magyar Televízió műsorkészítő munkatársaként így meghívtam Tamást, hogy a 48-asok sírjai kapcsán meséljen arról a kamerák előtt, kire miért érdemes emlékeznünk. A nézőknek tetszett az adás, jöttek az újabb alkalmak, és végül egész műsorfolyam nőtte ki magát az első beszélgetésből, olyan sikerrel, hogy nem is értettük, miért kellett 14 év után leállítani a félévente sugárzott adás-sorozatot. A filmekből a Corvina Kiadó könysorozatot formált. 2013-ban jelent meg az első kötet, 2016-ban a második. A befejező, harmadik kötetben a korszak talán legfontosabb szereplőinek életét igyekszünk összefoglalva bemutatni, születési helyüktől a nyughelyükig, amelyet a honvédsírok – nem az összes, ez lehetetlen lenne – gazdag fényképes katalógusa követ. Önmagában is megáll a mű, de még szórakoztatóbb a másik kettővel összeolvasva. Ezt segítjük azzal is, hogy a végére illesztettük a három kötet egyesített helyszín- és névmutatóit.
Kérem, kérjük, forgassák haszonnal mindhárom könyvünket, szeressék és becsüljék 1848/49 hőseit, s kérem, hogy tartsák rendben, s ha éppen szükséges, segítsék felújítani az emlékűket őrző helyszíneket.

Ráday Mihály

5990 Ft
Corvina Kiadó
e-mail: corvina@lira.hu
www.corvinakiado.hu

ISBN 978 963 13 6661 7

Arcok és sorsok

III

Az 1848/1849-es forradalom és szabadságharc emlékhelyei

Katona Tamás
Ráday Mihály

Katona Tamás · Ráday Mihály

Az 1848/1849-es forradalom és szabadságharc emlékhelyei

III. Arcok és sorsok
Hol sírjaik domborulnak...

Corvina

Szerkesztette Csorba László

Millisits Máté - Protestáns Budapest
Megjelenés előtt...várható megjelenés: szeptember 26.

Megjelent a Templomos könyvek sorozat két újab kötete. A könyvek megrendelhetőek, A Budapesti Városvédő Egyesület titkáránál, Jeney Attilánál: attila.jeney@gmail.com
www.varosvedo.hu

Hírek Debrecenből

II. Debrecen házai - közösségi beszélgetés

2020. szeptember 07. (hétfő) 17:00 óra

MÉLIUSZ Központi Könyvtára, földszinti előadóterem
4026 Debrecen, Bem tér 19/D

Témánk:

A cívis lakóházak helyi védelme

Előadó:

Gajdos Csaba
építészmérnök, műemlékvédelmi szakmérnök

Meghívott szakértők:

Debreceni Városvédő és -szépítő Egyesület

Moderátor:
Harangi Attila

Szervezők:
Méliusz Juhász Péter Könyvtár Helytörténeti Gyűjteménye
Debrecen házai - www.debrecenhazai.hu

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Máris eltelt fél év, második alkalommal rendezzük meg a Debrecen házai közösségi beszélgetést 2020.09.07-én, hétfőn 17:00 órától
a Méliusz Könyvtárban. Témánk a cívis lakóházak helyi védelme,
Gajdos Csaba építészmérnök, műemlékvédelmi szakmérnök előadásával.
Szeretettel várunk minden érdeklődőt!

A történeti belváros egyre kevesebb értékes cívis lakóházának megőrzési és hasznosítási lehetőségeiről szeretnénk párbeszédet kezdeményezni a debreceniek, a házak lakói, az építészek, a döntéshozók és a befektetők között.

Az előadás után kötetlen beszélgetés keretében lesz lehetőség a tapasztalatok megosztására. Az egyik fő célunk, hogy aki egy cívis lakóházban szeretne lakni, vagy pedig a meglévő házát szeretné felújítani, megtalálja a lehetőségeket.

Lapszemle

A HVG és 168 óra folyóiratokban megjelent írások Ráday Mihályról

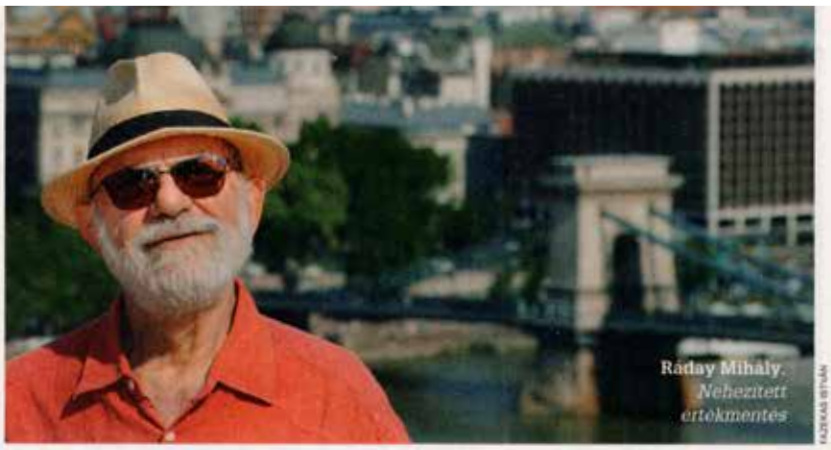

Ráday Mihály. *Nehezített értékmentés*

FAZEKAS ISTVÁN

RÁDAY MIHÁLY | VÁROSVÉDELEM AZ ÁTKOSBAN ÉS A NER-BEN

Hová lett a lándzsa?

Már az Unokáink sem fogják látnit sem látni – a harminc évet megért televíziós műsor 2010 után éppúgy eltűnt, mint számos értékes építészeti emlék. Ráday Mihály a városvédő civilek mellőzését is fájlalja.

■ Két hír az elmúlt napokból: alaposan megcsonkítják a Bem téren álló, műemléki védettségű Radetzky-laktanya épületét, a Budai Irgalmasrendi Kórház bővítésének földmunkái során pedig kiszórták a római és középkori leleteket. Mindez egy olyan kormány idején, amely a magyar kultúra elszánt védelmezőjének mondja magát...

Már semmin sem csodálkozom. Viccesen azt szoktam mondani: „büszke vagyok" arra, hogy amíg a Kulturális Örökségvédelmi Hivatalt Orbánék 2013-ban szüntették meg, az én városvédő agitátori munkámat már három évvel korábban ellehetetlenítették. Az Unokáink sem fogják látni... (avagy Városvédő Pallasz Athéné kezéből időnként ellopják a lándzsát) 1980-tól futott a köztévén, a 2010-es választások után pedig úgy vették le a képernyőről, hogy a májusi adás végén még azzal búcsúztam a nézőktől, hogy elmondtam, mit láthatnak majd a júniusi műsorban.

■ Nem lehet, hogy az 1990–1994 közötti SZDSZ-es politikai pályafutása szúrta Orbánék szemét?

Ezt nem tudom, de azt igen, hogy korábban a legkülönfélébb pártállású kormányok idején is kíváncsiak voltak a véleményemre. Antall József például még azt is megkérdezte tőlem, hogyan építeném én fel az új környezetvédelmi minisztériumot. Az örökségvédelem egymást váltó vezetői is mindig kikérték a véleményemet; tagja voltam a Központi Tervtanácsnak is. A rendszerváltás utáni törvények közül több jogszabályban ma is ott vannak a mondataim.

■ Lehetett volna ön az örökségvédelem „illetékese", mégsem vállalt ilyen szerepet.

Mert engem mindig az ügy érdekelt, nem a hivatal. Már a rendszerváltás előtt civil – és nem pártpolitikai – ügy volt számomra közös emlékeink őrzése-védelme. Ezért alapítottuk meg 1982–1983 telén a Budapesti Városvédő Egyesületet, majd négy évre rá a Város- és Faluvédők Szövetségét. Mindig az a cél lebegett a szemem előtt, hogy legyen egy olyan biztos civil, „társadalmi munkás" háttér, amire az éppen aktuális kormányzat szakmailag is támaszkodhat, ha az ország kulturális örökségének védelméről komolyan gondolkozik.

nem a „balhézás" kedvéért tettem, amit tettem

■ Az ön nevével fémjelzett városvédő mozgalmak a szabadság kis köreit jelentették; az általuk képviselt szakmai ügyeknek szinte mindig voltak olyan aspektusaik, amelyek miatt e tiltakozások, kritikák politikai színezetet is kaptak. Nem lehet, hogy ettől tartanak a hatalom mai birtokosai?

Én mindig két irányból próbáltam közelíteni. Nem pusztán a civil társadalom hangját felerősítve, nem a „balhézás" kedvéért tettem, amit tettem, hanem a megoldás érdekében; mindig felvettem a kapcsolatot azokkal a kormányzati, önkormányzati, korábban tanácsi emberekkel, akik tehettek is valamit. A civilek a minap is meghívtak, hogy a tatai Öreg-tónál tervezett szállodával kapcsolatban konzultáljunk, én pedig megkerestem a Miniszterelnökséget, az „illetékest", aki segíthet megvédeni közös kincsünket, hátha sikerül jól érvelnem, hátha számítanak az érvek.

■ Korábban az építtetők, befektetők – sokszor némi joggal – a kötözködő állami szervezetet látták a műemlékesekben, mára a másik irányba lendült ki az inga. Ön is úgy látja, hogy a gazdasági érdek mindent felülír?

Egy jellemző példa a két Klotild-palota esete. Ha az ember az Erzsébet hídon át Budáról Pestre autózik, láthatja, hogy a délinek a tetőterét beépítették, az északiét nem. A Kossuth Lajos utcai oldalon a bővítmény még jobban látszik. Az IBUSZ-palotának nevezett ház tetejébe is beleerőltettek további emeletet. Hangsúlyozom: egyedileg is védett műemlék épületekről beszélünk. A világörökségi terület kellős közepén, Budapest központjában eltérő szempontok alapján ítéltetik meg két, egymással szervesen összetartozó épület átalakítása, ha az egyiket – mert a beruházó érdeke úgy kívánja – „kiemelt beruházásként" kezelik. De említhetném a volt Mahart-székház kibelezését a Vigadó mellett vagy a Heinrich-udvar esetét is. Az Iparművészeti Múzeummal szemközti egykori Vasudvar épületegyüttesének a befektető által tervbe vett átalakítása, beépíthetősége érdekében a kormány megszüntette

HVG
GAZDASÁGI, POLITIKAI HÍRMAGAZIN
FELELŐS SZERKESZTŐ:
JAKUS IBOLYA, NAGY IVÁN ZSOLT (hvg.hu)
KORÁBBI FŐSZERKESZTŐK:
1979–1988 VINCE MÁTYÁS
1988–2005 LIPOVECZ IVÁN
2005–2009 RÉTI PÁL
2009–2014 VASS PÉTER
VEZETŐ SZERKESZTŐK:
DOBSZAY JÁNOS, GERGELY MÁRTON, JUHÁSZ GÁBOR, NAGY GÁBOR, SZABÓ YVETTE
OLVASÓSZERKESZTŐK: MUCK TIBOR, PETŐ ANDRÁS
MŰVÉSZETI VEZETŐ: CSÉVE GÁBOR
KÉPSZERKESZTŐ: KISS-KUNTLER ÁRPÁD
SZERKESZTŐK: BALOGH CSABA, FOKASZ ORESZTÉSZ, HAMVAY PÉTER, HONT ANDRÁS, TÁLAS ANDREA
MUNKATÁRSAK: BABUS ENDRE, BEDŐ IVÁN, FARKAS ZOLTÁN, FÖLDVÁRI ZSUZSA (Béc), GÁTI JÚLIA, GYENIS ÁGNES, KERESZTES IMRE, KOVÁCS GÁBOR, MURÁNYI GÁBOR, NÉMETH ANDRÁS, OROSZI BABETT, PÁLMAI ERIKA, PÓZSGAI REBEKA, RIBA ISTVÁN, TÓTH RICHÁRD, TÓTA W. ÁRPÁD, WEYER BÉLA (Berlin)
FOTÓ: FAZEKAS ISTVÁN, REVICZKY ZSOLT, TÚRY GERGELY
TÖRDELÉS: PAULIK LÁSZLÓ, VAS TAMÁS
INFOGRAFIKA: ZSUBÓRI ERVIN
GRAFIKA: BÁLINT VIRÁG, SOMODI ANDRÁS
KORREKTOROK: MARKWARTH ÁGNES, TOMKA ESZTER
DOKUMENTÁCIÓ: PUSZTA DÓRA

CÍMLAP: KÖHALMI ZOLTÁN, GUTEMA DÁVID, MARABU, ZÖHGŐ MÁTÉ

KIADJA A HVG KIADÓ ZRT.
FELELŐS KIADÓ: SZAUER PÉTER vezérigazgató
KIADÓHIVATAL ÉS SZERKESZTŐSÉG:
1037 Budapest, Montevideo utca 14.
Levélcím: 1300 Budapest 3, Pf. 20.
Telefon: 436-2000 Fax: 436-2010, 436-2011
E-mail: hvg@hvg.hu
KERESKEDELMI IGAZGATÓHELYETTES:
MIKLÓSI ZOLTÁN
HIRDETÉSFELVÉTEL:
1037 Budapest, Montevideo utca 14.
Telefon: 436-2020, 436-2000 Fax: 436-2089
E-mail: hirdet@hvg.hu
LAPTERJESZTÉS ÉS MARKETING: SZAUER TAMÁS
E-mail: ugyfelszolgalat@hvg.hu
ELŐFIZETÉSI INFORMÁCIÓ: 436-2045
KLUBKÁRTYA-INFORMÁCIÓ: 436-2045
NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS: HVG Press Kft.
VEZETŐ: TÓTH PÉTER, telefon: 436-2070
NYOMTATÁS, FELDOLGOZÁS:
Ipress Center Central Europe Zrt., Vác
FELELŐS VEZETŐ:
BORBÁS GÁBOR
INDEX: 25385 • ISSN: 1217-9647
Előfizetésben terjeszti a HVG Kiadó Zrt. és a Magyar Posta Zrt.
Előfizethető a HVG Kiadónál, a bolt.hvg.hu oldalon és az ugyfelszolgalat@hvg.hu e-mail címen, valamint a Magyar Posta Zrt. Hírlap Igazgatóságánál (postacím: 1900 Budapest, e-mail: hirlapelofizetes@posta.hu), az ország bármely postáján és a hírlapkézbesítőknél. Árusításban terjeszti a Lapker Zrt.
ELŐFIZETÉSI DÍJAK:
Éves 32 880 Ft, fél év 18 480 Ft, negyedév 9750 Ft

A kiadó a lap bármely részének másolásával, terjesztésével, a benne megjelent adatok elektronikus tárolásával és feldolgozásával kapcsolatos minden jogot fenntart. A HVG-ben megjelent minden szerzői mű (cikk, fotó, táblázat, grafika) csak a kiadó előzetes írásbeli vagy elektronikus dokumentumba foglalt engedélyével tehető hozzáférhetővé, illetve másolható a nyilvánosság számára a sajtóban. Ez a nyilatkozat a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény 36. § (2) bekezdésében foglaltak szerinti tilto nyilatkozatnak minősül.

MATESZ print-audit
Kiadványunk példányszámát a Matesz hitelesíti

PEFC

a bajok oka, hogy a pénz diktál, meg a szalagátvágási mánia

a műemléki védettséget, s ezt is nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházássá minősítették, mint tették azt a Városliget beépítésének megkönnyítésével.

■ Ha viszont az állam kemény, az értékeket elpusztító zsebből kifizeti a büntetést...

Én alapvetően nem hiszek a büntetés visszatartó erejében. Legalább ilyen fontos, ha nem fontosabb az ösztönzés. Amikor a nyolcvanas években meghívtak forgatni Észak-Rajna-Vesztfáliába, feltűnt, hogy még a felújított magánházak cserepei is különleges formájúak. Kiderült, azért futja a tulajdonosoknak erre a sokkal drágább, de a hagyományokhoz illeszkedő anyagra, mert a tartomány kifizeti nekik az árkülönbözetet. Nálunk ezzel szemben műanyag ablakok, ajtók kerülnek akár terézvárosi vagy Wekerle-telepi házakra is, mert azokat egyszerűbb és esetleg olcsóbb beszerezni, mint a fából készültet megjavittatni, pótolni. Ha nincs, aki a különbözetet állja, már öt forint különbség esetén is az olcsóbb megoldás lesz a nyerő. Ebből a szempontból is szomorúan láttam, hogy a fővárosban a Tarlós-korszakban megszűnt az a támogatási rendszer, amely az ilyen anomáliák kiküszöbölésére is fedezetet nyújtott.

■ Az önkormányzati választások utáni politikai fordulat e téren hozott változást?

Sajnos most, amikor a városi, fővárosi, kerületi költségvetések annyira szűkösek, hogy minden garast a fogukhoz kell verniük, nagyon nehéz azt mondani, hogy élesszétek föl azt a rendszert, amit egyébként én kezdeményeztem még 1989-ben, s amelynek eredményeként létrejött a Műemléki Alap. Ez egészült ki később a Helyi Értékvédelmi Támogatás rendszerével, amelynek keretében a nem államilag védett épített értékek helyreállításához, karbantartásához is lehetett pályázni. A cél, hogy az emberek ne tehernek érezzék, ha ingatlanuk védettséget kap, hanem legyenek büszkék arra, ha az örökség egy kis részét birtokolhatják, ilyen épületben laknak, dolgoznak. Mi sem azt mondjuk, hogy például a Radetzky-laktanya egykori takarmánytárolójának ma is ezt a funkciót kell szolgálnia, de sok olyan megoldás van, ami úgy áll a jelen, a jövő szolgálatában, hogy közben nem bántja az épített örökséget.

■ Mi az oka, hogy a politika mégsem így gondolkodik?

A bajok egyik oka az lehet, hogy a pénz diktál, a másik talán a szalagátvágási mánia. Ha valami új készül, és át lehet vágni a nemzeti szalagot, az sokkal látványosabb, mint egy épületet folyamatosan jó állapotban megőrizni. Ha valaki valóban becsüli az örökségét, példát mutat, s esélye van arra, hogy azt is becsüljék majd 50 vagy 100 év múlva, amit ő alkotott. Ezért is szervezünk iskolások számára városvédő táborokat.

■ Minden politikai kurzusnak megvan a joga, hogy létrehozza azokat az épületeket, amelyeket nem csupán a használat igénye hívott életre, hanem olyasfajta szimbólumalkotás vágya, amellyel kifejezheti a maga ideológiai, kulturális irányvonalát. A budai Vár kormányzati fellegvárrá alakításával kapcsolatban sokszor hallottuk a kritikáját. Tudott volna alternatívát mondani?

Mondtam is: például elképzelhetőnek tartottam, hogy a Sándor-palota előtt, az egykori Honvéd-főparancsnokság épületében emlékhely létesüljön, ahol – mind a honfibú, mind a turizmus kedvéért – a magyar államiságnak olyan attribútumai kapnak méltó elhelyezést, mint a korona, a jogar, a palást vagy akár a corvinák közül is néhány. Büszke vagyok arra, hogy kezdeményezhettem sok-sok éve a Táncsics-börtön „felszabadítását"; halkan megjegyezve, hogy a magyar kézbe történő visszaadást előkészítő szakmai háttéranyagot én készítettem. De büszke vagyok a Róth Miksa Emlékház létrejöttére, a hagyományos „utcabútorok" megmentésére, az Alagút melletti mozaikcímer helyreállíttatására, nevezetes erdélyi „napfény-műtermek" megmentésére is. A legfontosabb tevékenységem mindig is az agitáció volt. S ha ezek a lehetőségek mára végletesen be is szűkültek, így, 78 évesen is minden alkalmat megragadok, ha úgy érzem, tehetek valamit azért, hogy értékes örökségünket unokáink unokái is saját szemükkel láthassák. ■ DOBSZAY JÁNOS

Ami a képernyőn látható – és ami mögötte van

Hiteles sztárok

Igazán felemelő, amikor figyelnek az emberre. Ezt az érzést sokan átélhették az utóbbi évtizedekben olyanok, akik ugyan a saját területükön ismertek és elismertek voltak, ám bekerültek tévéműsorokba, amelyek országos népszerűséget hoztak számukra. És áttételesen – valamint szűkebb körben – ugyanez érvényes sorozatunkra, a Világvevőre is. Korábban soha annyi hozzászólást nem kaptam, mint a három hete megjelent Szép idők című cikkemre. Abban ugyanis – Bálint gazda halála kapcsán – azokról az egyéniségekről írtam, akik a tévézés hőskorában tűntek fel és vonzották a nézőket. Kritikusaim azt kifogásolták, hogy miért nem írtam másokról is, hasonlóan kiváló szakemberekről, akik szintén villogtak a képernyőn. Mentségemre csak annyi szolgál, hogy abban a cikkben valóban csak az első időszakban, az ötvenes-hatvanas években feltűnt embereket említettem meg. Egyébként pedig terjedelmi korlátok is vannak.

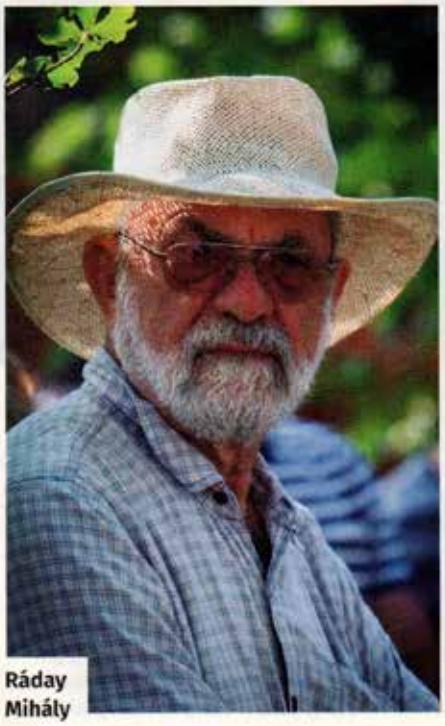

Ráday Mihály

Ám most, közkívánatra, folytatom a felsorolást. De persze annyian lennének, akikről meg kellene emlékezni, hogy kénytelen voltam a listájukat rögtön két részre is bontani. Ezúttal tehát olyan személyiségekről olvashatnak, akik ugyan nem voltak tévések, de tulajdonképpen rokon területeken tevékenykedtek. Később kerülnek majd sorra az igazi tudósok, akiket pont emiatt kértek fel szereplésre, és aztán kiderült, hogy képernyőre termettek, valóban meg tudják szólítani az egész országot.

Első hősünk annyiban mindenképpen eltér a többiektől, hogy ő igazi tévés. Miután ugyanis elvégezte a Színház- és Filmművészeti Főiskolát, rögtön a Magyar Televízióban kezdett dolgozni. Mint operatőr. Ráday Mihály rengeteg műsor, film és tévéjáték elkészítésében vett részt. Országos hírt mégsem ezekkel szerzett, hanem 1979-ben indult sorozatával, amelynek címe Unokáink sem fogják látni volt. A műsor harminc éven át hívta fel a figyelmet az épített örökség megőrzésének és védelmének fontosságára. Foglalkozott értékes épületek, építmények rossz kivitelezésével, pusztulásával, a különböző veszélyekkel. Ráday egész mozgalmat teremtett, városvédő egyesületeket is létrehozott. Bár a műsorát 2010-ben megszüntették, ma is sokan emlékeznek rá, különösen a remekül eltalált alcímére, amely szerint: Városvédő Pallasz Athéné kezéből időnként ellopják a lándzsát. Ráday Mihály édesapja a méltán népszerű színész, Ráday Imre volt, de a család aligha hihette, hogy a fiú sikeressége egy idő után majd vetekszik az apjáéval.

Egy igazi színházi szakember is nagyszerű programokat vezetett az egykori Magyar Televízióban. A kitűnő kritikus, Molnár Gál Péter emlékezetes portrékat készített kitűnő színészekről. A Mestersége színész című sorozatban beszélgetett többek között Dajka Margittal, Tolnay Klárival, Turay Idával és Őze Lajossal is. Lapunkban is olvashattak róla nemrég megjelent Coming out című önéletrajzi kötete kapcsán. Az biztos, hogy korának egyik legjobb kritikusa volt, a legfelkészültebb, legmegbízhatóbb és legtehetségesebb színházi író, még akkor is, ha tollát gyakran szubjektív érzések vezették. Valóban maradandó és hiteles képet adott a mikrofonja elé kerülő művészekről. A többi meg – a televíziós személyiség szempontjából – most nem érdekes.

MGP – mert mindenki így ismerte – kétségkívül megosztó személyiség volt, és ugyanez mondható el újságíró kollégájáról, aki több mint harminc éven át vezette az akkori Népszabadság belpolitikai rovatát. Szabó László sem emiatt, hanem – természetesen – egy azóta is élő, remek tévéműsor miatt került be cikkünkbe. 1964-ben egyik ötletgazdája, majd 25 éven át műsorvezetője volt a Kék fény című programnak. A rendőri riportázs, a nyomozók munkájának és a bűnözők leleplezésének műfaja sikert ígért, és az is lett. Tény persze, hogy a rendszerváltás előtt ez egyfajta „feljelentő műsor" volt, ahol bejelentéseket lehetett tenni egy-egy esetről vagy elkövetőről. Mivel pedig eközben a Belügyminisztérium ügynökökön, besúgókon keresztül megfigyelés alatt tartotta a lakosság egy részét, ezért szinte lehetetlen volt elkülöníteni a rendőrség óvó-védő és megfigyelő-elnyomó funkcióját. Szabó László személye és a tekintetét mindig elfedő sötét szemüveg volt ennek a kettősségnek a jelképe – írták róla egykor. Szabó egyébként 1989 nyarán kiszállt a médiából és a politikából, s sikerre vitte az ország első magánnyomozó-irodáját. Az sem véletlen, hogy 2015-ös temetésén ott volt Pintér Sándor belügyminiszter is.

Szintén újságíró volt, dolgozott a Népszabadságnál is Árkus József, akinek

Fotó: MTI / SZIGETVÁRY ZSOLT

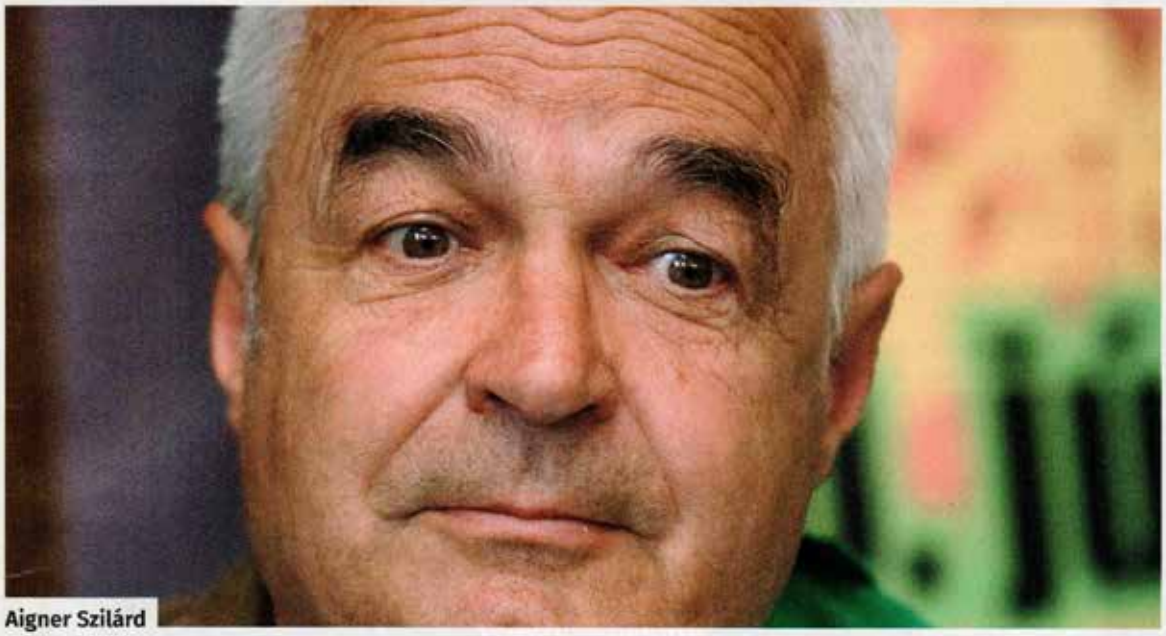

Aigner Szilárd

a Parabola című műsor hozott országos népszerűséget. Ez eredetileg külpolitikai elemző adásnak indult, de miután 1972-ben átvette, fokozatosan át is alakította. Egyre inkább a belpolitikára és a humorra koncentrált. A szatirikus kommentárok abban az időben újdonságot jelentettek, nem kevésbé a tévében addig csak játékfilmekben látható meztelen nők. Egy korabeli kritika azért dicsérte meg, mert éles mondataival, tűhegyes találataival megostromolt olyan egykori erődítményeket is, mint a szocialista álparlament, a rendőrség, vagy az önmenedzselők maffiája. A viszonylag fiatalon, 62 éves korában elhunyt Árkus hosszú ideig volt a Ludas Matyi főszerkesztője, de elsősorban tévés szereplése, fanyar humora miatt érdemes felidézni az alakját.

Különleges színfoltja volt az egykori adásoknak egy utóbb József Attila-díjas író. Abody Bélát egy televíziós könyvismertető sorozat és egy rendkívüli sikerű irodalmi kabaré, a Karnevál a Parnasszuson tette 1967-ben szinte egyik napról a másikra sztárrá. Korpulens alakja, körülményeskedő szófűzése és sajátos észjárása példátlan népszerűséget szerzett neki. Néha idegesítő, csuklást idéző, visító kacaja pedig egészen egyedivé tette egyre gyakoribb megjelenését. Néhány év elteltével viszont szinte kegyvesztettté vált, ami annak volt a következménye, hogy 1971-ben ő lett a Vidám Színpad igazgatója. Valódi színházzá kívánta átformálni a kabarék otthonát, új darabokat rendelt néhány komoly, fajsúlyos írótól, de kísérletei hamar kudarcot vallottak. Utána pedig már a tévébe sem hívták annyiszor, mint korábban.

Saját szakmájukban már nevet szereztek maguknak, de utóbb kiderült, a képernyőn is hitelesek.

A felsorolt emberek népszerűségéhez mérhető csak a tévében szereplő meteorológusok sikere. A kezdet kezdetén a Híradóban tűntek fel, és hamar meghódították a nézőket. Az időjárás olyan, mint a futball, mindenki ért hozzá, de ezek a szakemberek bebizonyították, hogy a szaktudás és a hitelesség mennyire fontos egy ilyen mindenkinek ismerős területen. Aigner Szilárd valóban képernyőre termett, vonzó személyiség volt, s nem véletlenül lett az Országos Meteorológiai Szolgálatnál az előrejelző főosztály vezetője. H. Bóna Márta egyszer egy interjúban elmondta, hogy tőle akár élő adásban is kérdezhetnének, mert tudja, hol van a front, hol lesz holnap, mi ennek a következménye és miért. Vissy Károlyt a nézők főleg szinte hadaró, állandó gesztikulálással kísért előadásmódjáért kedvelték, s az sem véletlen, hogy sokáig ő volt az összes előrejelző főnöke is. Mindhármukat volt szerencsém ismerni, széles látókörű és szeretetre méltó, kedves embereket ismertem meg. Érthető, miért bízott bennük a közönség.

Időjárás-előrejelzőkből éppenséggel napjainkban is van utánpótlás, de a többi területen jelentős hiányok mutatkoznak szakemberekben. Igaz, celebek sokszor tűnnek fel a képernyőn, de ők azért hosszú távon nem pótolhatják ezeket a régen megismert művelt és hozzáértő tévéseket. Akik a saját szakmájukban már nevet szereztek maguknak, de utóbb kiderült, a képernyőn is hitelesek. Mert persze ezen áll vagy bukik minden. / ***Sebes György***

Gyászhír

Életének 80. évében elhunyt Kő Pál Kossuth-díjas szobrász, a nemzet művésze.
Tudtátok, hogy Gyöngyösön ő készítette a Szent István szobrot és 1984-ben Károly Róbert szobrát is?
Az Hirado.hu azt írja, hogy a szobrászművész a 80-as évektől tudatosan kereste azokat a feladatokat, amelyekben újraállíthatta az országvigyázó képmásokat. Szondi György drégelypalánki kőszarkofágja – fekvő páncélosvitéz-portréval a tetején – 16-17. századi magyar síremlékeket idéz.
A jórészt eltűnt középkori magyar szobrászat szellemében faragta meg Géza fejedelem és István király veszprémi kő domborművét és a vatikáni magyar kápolnában a három, Magyarországon is működött szent kőreliefjét.
Királyszobrai közül kiemelkedik Károly Róbert gyöngyösi oszlopszobra és III. Béla közöttünk járó, méltóságos bronzalakja Baján. Egyik legismertebb műve az I. kerületi Szent György téren található kolduskapu – méltatta a művészt a Magyar Művészeti Akadémia.
Kő Pál szobrászművész, egyetemi tanár Perespusztán született 1941. június 2-án. Édesanyja után Pataki Lajosnak anyakönyvezték, de az iskolába már édesapja vezetéknevével, Maczky Levente Lajosként iratkozott be. A Kő Pál nevet 1961-ben vette fel.
A Magyar Képzőművészeti Főiskolát 1968-ban végezte el, mestere Somogyi József volt. A jászszentandrási katolikus templomba 1955-ben stációképeket készített. 1963 óta volt kiállító művész. A Képzőművészeti Főiskolán 1978 óta tanított (2000 óta Magyar Képzőművészeti Egyetem), 1991-től egyetemi tanár volt, majd 1992 és 1996 között rektorhelyettes. 2009 óta volt az egyetem professor emeritusa.
Míves kisplasztikákkal indult szobrászatának az a gazdag vonulata, amelynek legfőbb jellemzője egyfajta ízes, érzékeny, néha groteszkbe hajló, kézműves szürrealizmus. Figurái a falusi gyerekkorból hozott különös meséit idézik.
Már korai szobrain jókedvű, pop-artos ötletek csillantak meg: Krisztus-arcú, hársfa Utcaseprőjére piros csíkos mellényt festett, diófa Kossuthját sujtásos filcmentébe öltöztette, tollas posztókalappal szépen faragott fején, így lett belőle kicsit groteszk, népmesebeli „Kossuth apánk” – idézik fel a méltatásban.
Sajátos, kézműves szürrealizmusát 1976-ban átemelte első nagyobb köztéri munkájába: a mohácsi Történelmi Emlékhely hatalmas, festett, fém- és csontberakásokkal díszített fa sírjeleibe, amelyek a mai napig egyedülállónak számítanak a magyar emlékműszobrászatban.
A faragott, festett, berakásos, szürrealisztikus munkák folytatása 1977-ben az Ady-pályázat Magyar Messiása: a sárgaréz rácsba beletört gyöngyös tollú csodamadár, a budapesti Fórum Hotelben Krúdy sosemvolt álom-Budapestjének hatalmas, színes fa domborműve és a bécsi bankház kétméteres kakastáltoson lovagló tündérfiúja. Az életmű párhuzamos vonulata a királyok, szentek, hősök köztéri kő és bronz szoborsora.
Magyarország és a Kárpát-medence számos városában volt kiállítása, műveit bemutatták Amszterdamban és Dortmundban is, 2001-ben pedig Párizsban életmű-kiállítása nyílt.
Munkásságát élete során számos díjjal jutalmazták, 1975-ben Munkácsy Mihály-díjjal ismerték el, 2001-ben Kossuth-díjat kapott az anyag és szellem hatalmas feszítőerőiről tanúskodó szobrászi tevékenységéért, a köztéri szobrászat megújításáért, az ősi és a modern sajátos, eredeti ötvözéséért, nemzetközileg is elismert, kimagasló értékű művészi munkásságáért.
Kő Pál 2014 óta volt a Nemzet Művésze cím kitüntetettje.
Kő Pál 1995–2011 között tagja volt a Magyar Művészeti Akadémiának, majd 2011-ben a rendes tagja lett. Az akadémia támogatásával 2013-ban jelent meg Wehner Tibor róla szóló monográfiája, amely mintegy száz képtáblával illusztrálva dolgozza fel a szobrász életművének főbb műcsoportjait.

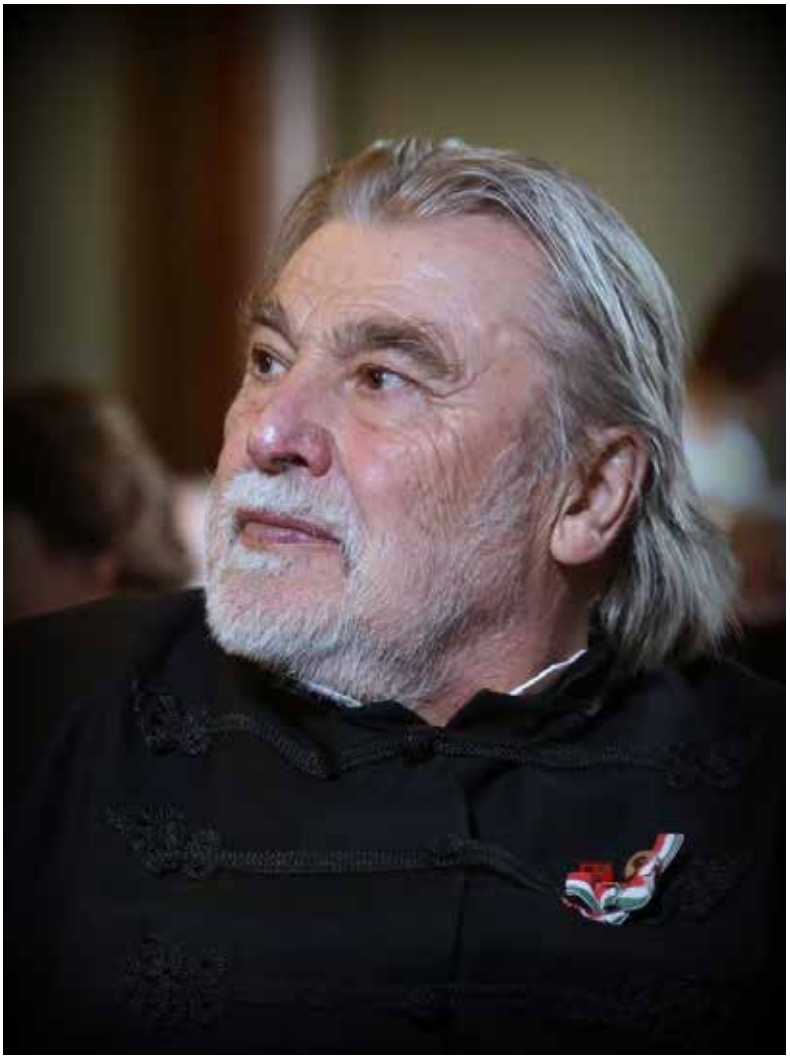

SZENT ISTVÁN

Figyelmükbe ajánljuk

VÁROS- ÉS FALUVÉDŐK SZÖVETSÉGE
HUNGARIA NOSTRA

Bejegyzési cím: 1126 Budapest, Szoboszlai utca 2–4.
Postacím: 1531 Budapest, Pf. 22.
Mobil: 06-20-771-21-75
Iroda bejárat: 1126 Budapest, Böszörményi út 20.-22. felől
e-mail: hungarianostra.iroda@gmail.com
www.hungarianostra.hu

Tisztelt Egyesületi Vezető!

A Város- és Faluvédők Szövetsége (Hungaria Nostra) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46ED irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló Európai Parlament és Tanács 2016/679 számú rendelete alapján frissíti adatbázisát.

Ennek érdekében kérem, a mellékelt kérdőívet szíveskedjen kitölteni és aláírt, scannelt formában (vagy fotózva) hungarianostra.iroda@gmail.com címre megküldeni.

(Akik már vissza küldték, azoknak köszönjük szépen, és tekintsék levelünket tárgytalannak.)

Budapest, 2019. október 22.

Tisztelettel:

Ráday Mihály
elnök
sk.

Számlaszám: K&H 10402166-21682104-00000000
Adószám: 19003647-1-43

EGYESÜLETI TAGNYILVÁNTARTÓ LAP

1. **Egyesület neve:**
   Rövidített neve:
2. **Egyesület székhely címe:**
3. **Postacím:**
   Iroda:
4. **Egyesület elérhetőségei (telefon, mobil, e-mail, WEB lap stb.):**

5. **Az egyesület alapításának az éve:**
6. **Az egyesület vezetője:**
7. **Az egyesület vezetőjének elérhetősége (telefonszám, e-mail):**

8. **Az egyesület titkára:**
9. **Az egyesület tikárának elérhetősége: (telefonszám, e-mail):**

10. **Tagja-e a szervezet a Város- és Faluvédők Szövetségének?**

11. **Kíván-e tagszervezete lenni a Város- és Faluvédők Szövetségének?**

12. **Szeretne-e tájékoztatást kapni a Szövetség munkájáról?**

13. **Az egyesület alaptevékenysége (max. 3 szó): Pl.: Kultúra, kulturális örökség, közösségfejlesztés, lokálpatriotizmus, hagyományőrzés stb.**

14. **Egyéb fontos információk: Közhasznú**

15. **Hozzájárulok, hogy a fent rendelkezésre bocsátott adatokat a Város- és Faluvédők Szövetsége (Hungaria Nostra) tagnyilvántartásában szerepeltesse, a megadott e-mail címeken számunkra tájékoztatókat küldjön.**

Dátum:

……	…….
az egyesület vezetőjének, elnök aláírása	**az egyesület titkárának aláírása**

TAGEGYESÜLETEINK FIGYELMÉBE AJÁNLJUK:

www.pafi.hu

Ingyenes országos pályázatfigyelő oldal, ahol témakör és idő szerint is

lehet keresni az aktuális pályázati kiírások között.

Köszönetet mondunk mindenkinek aki a Hírlevélhez anyagot küldött a következő Hírlevelünkhöz pedig továbbra is várjuk a friss híreket és ötleteket a:
hungarianostra.iroda@gmail.com email címre,
minden hónap 20.-ig.

Továbbra is várjuk 1%-os személyi jövedelemadó felajánlásukat:
Adataink:
Kedvezményezett neve: Város-és Faluvédők Szövetsége
Kedvezményezett adószáma: 19003647-1-43
Támogatásukat előre is köszönjük!

Figyelem, fontos!!!

Tájékoztatás civil szervezeteknek: 2020. szeptember 30-ig kell benyújtani a 2019. évi beszámolókat

https://www.nonprofit.hu/hirek/Tajekoztatas-civil-szervezeteknek-2020-szeptember-30-ig-kell-benyujtani-a-2019-evi-beszamolokat?utm_source=NIOK+h%C3%ADrlev%C3%A9l&utm_campaign=527e115000-EMAIL_CAMPAIGN_2020_04_22_02_27&utm_medium=email&utm_term=0_05493e6146-527e115000-301944825

Tisztelt Városszépítő és -Védő Egyesületek !

A Nemzeti Panteon Alapítvány felhívással fordul Önökhöz !

Alapítványunk célja:
- jeles kulturális, tudományos, társadalmi és egyházi személyek sírjainak gondozása
- mártírok, vértanúk sírjának valamint
- a magyar vonatkozású kultúrtörténeti, tudományos, és művészeti értékkel bíró sírok, emlékhelyek felkutatása, megóvása ,
- fenti témakörökben ismeretterjesztő kiadványok kiadása.

A fenti célok megvalósítására a Kuratórium Pályázatot írt ki !

A feltételei a https://nemzetipanteon.hu/regi/dok/palyazati_felhivas_uj.pdf linken érhető el.

Várjuk pályázataikat, javaslataikat, az alábbi elérhetőségen:

Vándor Éva titkár
06-20-248-6683
ve.vandor.eva@gmail.com

Az Alapítvány Kuratóriuma

Városvédők Hírlevele
A Város -és Faluvédők Szövetsége -Hungaria Nostra- időszakos elektronikus kiadványa
Felelős kiadó: Ráday Mihály elnök
Szerkesztik: Tihanyi Károly és a tagegyesületek
hungarianostra.iroda@gmail.com, www.hungarianostra.hu, www.facebook.com